

Cydweithio · Dysgu · Llwyddo
Collaborating · Learning · Succeeding

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2021 - 2022

CYNNWYS

1. Cefndir a chyd-destun
2. Rhaglen waith GwE a chefnogaeth i ysgolion yn ystod y Pandemig: gwneud gwahaniaeth
3. Gwerthuso effaith ein gwaith
4. Cefnogi ysgolion gyda'u paratodau at y Daith Ddiwygio a'r Cwricwlwm i Gymru
5. Cefnogi a gwella ansawdd addysgu ac arweinyddiaeth
6. Y Gymraeg
7. Llesiant
8. Ymgysylltu â Chymheiriaid
9. Materion busnes
10. Blaenoriaethau'r Cynllun Busnes ar gyfer 2022-2023

DOGFENNAU ATEGOL:

- **ATODIAD 1:** Rhaglen waith GwE a chefnogaeth i ysgolion yn ystod Pandemig COVID
- **ATODIAD 2:** Effaith y ffrydiau gwaith
- **ATODIAD 3:** Adroddiad Cynnydd ar y Daith Ddiwygio - Tymor yr Hydref 2021
- **ATODIAD 4:** Strategaeth Ranbarthol - Adnewyddu a diwygio: cefnogi llesiant a chynnydd dysgwyr
- **ATODIAD 5:** Data Rhanbarthol Cynllun Busnes
- **ATODIAD 6:** Cynllun Busnes Rhanbarthol GwE 2022-2023

1. CEFNDIR A CHYD-DESTUN

Mae'r ymateb i COVID-19 wedi newid ein bywydau yn aruthrol. Yn y cyd-destun heriol hwn, amharwyd yn sylweddol ar y system addysg ac ysgolion. Mae Adroddiad Blynyddol GwE am eleni yn amlinellu sut mae staff GwE wedi ail-bwrpasu eu gwaith yn briodol dros y ddwy flynedd ddiwethaf i barhau i ddarparu gwasanaethau effeithiol a chymorth i'w holl gymunedau o ysgolion yn ystod pandemig Covid-19. Yn ystod y cyfnod hynod anodd hwn, mae GwE wedi aros yn dryw i'w weledigaeth a'i werthoedd fel sefydliad sy'n parhau i ddysgu. Wrth wraidd y gwaith gydag ysgolion a phartneriaid y bu themâu trawsliniol Y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD), sef Ymddiriedaeth, Meddwl Gyda'n Gilydd, Amser a Thechnoleg.

Mae'r gwasanaeth rhanbarthol yn ei gyfanrwydd wedi ailgyfeirio sawl tro yn ystod y cyfnod Covid-19 er mwyn bodloni anghenion yr ystod o randdeiliaid. Mae'r gallu i fod yn hyblyg, addasu, a chydweithio'n effeithiol mewn gwahanol dimau, a hynny ar draws sectorau yn aml, wedi cael effaith sylweddol ar ymddygiad y sefydliad. Wrth wraidd yr ailgyfeirio y bu'r angen i sicrhau bod lles arweinwyr ysgolion, eu staff a'u dysgwyr o'r pwys mwyaf wrth wneud un-rhyw benderfyniadau a sicrhau y gall y gwasanaeth gyfeirio'n gywir y lefel briodol o gefnogaeth, boed hynny'n gefnogaeth weithredol neu broffesiynol. Roedd hyn yn cynnwys trafod-aethau gweithredol ar agor ysgolion yn ddiogel yn ogystal â thrafodaethau proffesiynol am ddysgu o bell a dysgu cyfunol.

Yn yr adroddiad, disgrifir hefyd sut mae GwE wedi parhau i gefnogi ysgolion yn eu paratodau tuag at y Daith Ddiwygio a Cwricwlwm i Gymru, ac wrth wella ansawdd addysgu ac arweinyddiaeth.

Mae adran 8 yn amlinellu trefniadau llywodraethu ac atebolrwydd GwE. Bydd y Bwrdd Rheoli yn monitro materion yn ymwneud â llywodraethiant yn barhaus ac mae gan GwE weithdrefnau ar waith i sicrhau bod cyfarfodydd y Cyd-Bwyllgor yn cael eu cynnal yn effeithiol a bod y broses o wneud penderfyniadau yn un effeithiol. Lluniwyd a rhannwyd cyfres o adroddiadau â'r Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor yn ystod y flwyddyn. Mae'r adroddiadau hyn yn cynnwys barn ysgolion, staff ac awdurdodau lleol ar effeithiolrwydd arferion rhanbarthol. Ym mhob adroddiad, disgrifir ansawdd y ddarpariaeth a nodir y meysydd i'w gwella er mwyn gyrru'r agenda dysgu yn ei blaen.

Noda'r adroddiad hefyd y blaenoriaethau strategol a rhanbarthol ar gyfer 2022-2023. Nodir gweledigaeth gyffredinol GwE yn y cynllun busnes tair blynedd ac fe'i cryfheir ymhellach yn y cynllun busnes blynyddol.

2. RHAGLEN WAITH GWE A CHEFNOGAETH I YSGOLION YN YSTOD PANDEMIG COVID: GWNEUD GWAHANIAETH

Amlinellir yn Atodiad 1 sut mae'r gwasanaeth cyfan wedi'i ail-bwrpasu amryw o weithiau i fodloni gofynion diwygiedig ein rhanddeiliaid yn ystod pandemig Covid. Dyma fu ein gwahanol rolau ers diwedd mis Mawrth 2020:

- Cefnogi llesiant a datblygiad arweinwyr
- Arwain o'r canol ac arweinyddiaeth ochrol
- Dysgu Proffesiynol ystyrlon
- Arweinyddiaeth Gydweithredol
- Modelu
- Rheoli disgwyliadau rhanddeiliaid

Bu pwyslais cryf ar foddelu ymddygiad priodol a chefnogol drwy gydol y cyfnod. Mae hyn wedi cynnwys cyswllt

rheolaidd iawn â Phenaethiaid i sicrhau eu bod yn cael y gefnogaeth briodol i weithredu'n effeithiol, a hefyd fel cyfrwng i gefnogi eu llesiant. Darparwyd rhagor o gefnogaeth ar gyfer llesiant uwch arweinwyr trwy gyfres o weithdai a gweminarau a oedd yn cefnogi eu gwytnwch yn ystod y cyfnod anodd hwn. Cynhaliodd staff GwE ymweliadau bug-eiliol wyneb yn wyneb hefyd ar ran yr Awdurdodau Lleol ac hefyd wrth i ysgolion ail-agor yn Nhyrnor y Gwanwyn 2021 wedi'r ail gyfnod clo.

Mae GwE yn ystyried ei hun fel sefydliad partneriaeth, yn enwedig gyda'r Awdurdodau Lleol ac yn fwy byth yn ystod y cyfnod clo ac wrth symud ymlaen. Gweithiodd GwE yn effeithiol gyda Llywodraeth Cymru ar bolisi a pharhad dysgu. Bu'n gweithio'n gyson hefyd gyda'r rhanbarthau eraill ac Estyn ar baratoi canllawiau ac adnoddau ar gyfer dysgu o bell a dysgu cyfunol ac i roi cyngor ar asesu ffurfiannol ac asesu parhaus. Cryfhawyd hefyd y berthynas waith rhwng y grwpiau hynny gan drafodaethau proffesiynol a chadarnhaol, gan sicrhau bod rhanddeiliaid yn derbyn cyngor ac adnoddau o safon uchel.

Un o brif gryfderau'r gwaith ar draws Gogledd Cymru fu'r negeseuon cyson gan y chwe aw-durdod lleol trwy eu deilyddion portffolio addysg gwleidyddol a'r cyfarwyddwyr sy'n gweithio gyda GwE er sicrhau un neges gyffredin i ysgolion Gogledd Cymru. Nid ysgolion yn unig sydd wedi croesawu'r negeseuon cyson hyn, ond fe'u croesawyd hefyd gan undebau ath-rawon ac undebau eraill, sydd oll wedi gwerthfawrogi'r eglurder a'r gefnogaeth i'w haelodau staff.

Mae'r chwe awdurdod lleol a GwE wedi cydymdrechu a gweithredu ar y cyd i gefnogi ysgolion trwy gydol pandemig COVID. Roedd hyn i'w weld yn glir yn y dull rhanbarthol cyson o ddatblygu fframwaith cefnogol i sicrhau bod gan holl ysgolion y rhanbarth y polisïau priodol ar waith, ynghyd ag asesiad risg cynhwysfawr, er mwyn creu amgylchedd diogel i groesawu'r plant yn ôl i ysgolion.

Bu gwaith tîm, gweithio ar y cyd a chydweithredu hefyd wrth wraidd y gwaith gydag ysgolion. Mae pob ysgol yn y rhanbarth yn rhan o glwstwr neu fforwm, lle gallant ddod ynghyd i drafod materion gweithredol yn ogystal â rhannu arfer orau mewn dysgu o bell a dysgu cyfunol. Bu'r cydweithio hwn, a hwylusir gan staff GwE, yn llwyddiannus iawn, ac mae'n gosod sylfaen gadarn iawn i waith yn y dyfodol a'r berthynas waith ar draws y rhanbarth.

Un agwedd nodedig ar y gwaith hefyd fu natur benodol a phwrpasol y cymorth i athrawon ac ysgolion. Rydym wedi gweithio ar gryfderau unigolion o fewn y tîm a'u hadleoli, lle maen nhw wedi sicrhau'r effaith orau un yn eu rolau wrth gefnogi awdurdodau lleol unigol, ysgolion, clys-tyrau a rhwydweithiau pwnc a chyfnod allweddol. Mae'r ddarpariaeth bwrpasol hon, sy'n seil-iedig ar egwyddorion cryf cydweithio, cyfnewid, rhannu a datblygu'r arferion gorau, yn eg-wyddor ddysgu allweddol y byddwn ni'n parhau i'w datblygu wrth i ni esblygu'r gwasanaeth.

Targedwyd cynhaliaeth glir i ysgolion a oedd yn destun pryder cyn y cyfnod clo, er mwyn eu helpu drwy'r cyfnod anodd hwn. Bu hyn ar sawl lefel, gan gynnwys cymorth rhwydwaith, cymorth ar gyfer uwch arweinyddiaeth ac arweinyddiaeth ganol yn yr ysgolion hynny a chymorth gyda darparu dysgu o bell a dysgu cyfunol. Cefnogwyd mewn amrywiol ffyrdd yr ysgolion hynny sydd wedi cael y cyfnod clo a'r cyfnod dilynol yn anodd oherwydd bod staff yn gorfod hunan ynysu. Mae hyn wedi cynnwys modelu deunyddiau enghreifftiol, gweminar-au, rhannu deunyddiau ac adnoddau. Yn ogystal, staff GwE yn arwain yn uniongyrchol neu'n addysgu yn uniongyrchol mewn ysgolion, neu'n darparu dysgu o bell ar gyfer dysgwyr.

Neilltuwyd llawer o amser ac egni i gysylltu ag arbenigwyr rhyngwladol ac ymchwilio i arfer-ion rhyngwladol er mwyn dysgu am egwyddorion dysgu o bell a dysgu cyfunol effeithiol a'u sefydlu. Bu GwE yn darparu cymorth ymarferol i arweinwyr i'w galluogi i ystyried eu dull cynllunio ysgol gyfan o ddarparu dysgu o bell a dysgu cyfunol, mireinio a gwerthuso'u darpar-iaeth esblygol a chynllunio ar gyfer gwahanol sefyllfaoedd ble gall disgyblion fod yn yr ysgol ac/neu gartref yn ystod y flwyddyn academaidd. Mae hyn wedi cefnogi ysgolion i gael tros-olwg strategol gwell o'u darpariaeth.

Mae llawer o ysgolion yn cydnabod y bu ymgysylltiad rhieni yn ffactor allweddol wrth sicrhau darpariaeth dysgu o

bell/dysgu cyfunol effeithiol. Bu GwE a'r Awdurdodau Lleol yn darparu ystod o ganllawiau i gefnogi ysgolion i wella ymgysylltiad rhieni, gan gynnwys rhannu arferion da.

Mae llawer o ysgolion hefyd yn cydnabod y bu heriau gweithredol oedd yn newid o ddydd i ddydd, ble bu'n rhaid cynllunio ar gyfer llw o sefyllfaoedd gan gynnwys carfanau o ddysgwyr yn hunan ynysu neu unigolion/grwpiau bach o ddysgwyr a staff yn hunan ynysu. Ceir llawer o enghreifftiau o sut y llwyddodd ysgolion i reoli'r sefyllfaoedd dyrys hyn yn dda, gyda strategaethau ysgol gyfan pendant. Parhaodd GwE a'r Awdurdodau Lleol i gefnogi ysgolion, gan ddefnyddio clystyrau a rhwydweithiau o ysgolion i gefnogi ei gilydd a rhannu adnoddau a strategaethau. Mae gan ysgolion yn rhanbarth GwE gasgliad sylweddol o adnoddau ar gyfer pob grŵp oedran a gellir mynd at yr adnoddau hyn drwy Ganolfan Cefnogaeth GwE: <http://cefnogaeth.gwegogledd.cymru>

Mabwysiadodd GwE hefyd ddull cyflymu dysgu rhanbarthol, gan weithio ar dair haen oedd yn cynnwys cymorth cyffredinol dan arweiniad y consortiwm, cymorth wedi'i dargedu dan arweiniad y consortia a'r awdurdod lleol ar y cyd, gyda'r awdurdod lleol yn gyfrifol am gym-orth aciwt. Datblygwyd y gwaith hwn ar sail dull sy'n seiliedig ar dystiolaeth, gan weithio'n agos gyda Phrifysgol Bangor a staff rhanbarthol i sicrhau ystod o adnoddau o safon uchel i gefnogi lles corfforol ac emosiynol yn ogystal â llythrennedd a rhifedd. Roedd y rhain ar gael i bob dysgwr o bob oedran ym mhob ysgol.

3. GWERTHUSO EFFAITH EIN GWAITH

Mae'n bwysig bod ysgolion a'r holl bartneriaid yn glir ynghylch eu rolau a'u cyfrifoldebau. Heb ddealltwriaeth o'r fath, mae'r system yn annhebygol o weithredu'n effeithlon nac yn effeithiol. Mae yna hefyd fwy o debygolrwydd o wrthdaro rhwng y gwahanol gyrff, gan dynnu egni a ffocws o'r nod sylfaenol o welliant parhaus er budd dysgwyr. Yn y pen draw, trwy weithio mewn partneriaethau, yn seiliedig ar ymddiriedaeth, y bydd GwE, awdurdodau lleol, cyrff llywodraethu, penaethiaid a staff ysgolion yn cael yr effaith fwyaf o ran gwella ysgolion yn barhaus.

Mae ymchwil y sefydliad sy'n dysgu yn dangos, er mwyn i wella ysgolion wneud gwahaniaeth, fod gan bawb o fewn y sefydliad ran i'w chwarae i sicrhau newid cadarnhaol mewn unigolion, sefydliadau a chynnydd dysgwyr. Ystyrir bod effaith i'w briodoli i ymyriad, darn o gefnogaeth, neu weithgaredd dysgu proffesiynol sy'n dylanwadu ar welliant ac yn gwneud gwahaniaeth pan fo'r amodau'n iawn. Gallai hyn gynnwys newidiadau yng ngwybodaeth, sgiliau ac ymddygiad unigolion neu grwpiau. Gall y newidiadau hyn ddigwydd yn y tymor byr, canolig neu hir a dylent effeithio ar newid sefydliadol a chanlyniadau. Gellir diffinio effaith fel newidiadau sy'n digwydd i unigolion, i grwpiau diffiniedig e.e. arweinwyr, ymarferwyr a sefydliadau yn eu cyfanrwydd, yr effaith yn y pen draw fydd sut mae'r newidiadau hyn yn effeithio ar gynnydd dysgwyr.

Mae GwE yn defnyddio amrywiaeth o fodolau ac arolygon i ystyried effaith, yn seiliedig ar ymchwil cenedlaethol a rhyngwladol, e.e. model Kirkpatrick, ac ati, yn ogystal â gweithio ar y cyd â'n partneriaid strategol Addysg Bellach. Mae GwE yn gweithio'n agos gyda Phrifysgol Bangor ar Brosiect Sefydliad Cydweithredol dros Ymchwil Addysg, Tystiolaeth ac Effaith (CIEREI) i sefydlu systemau mwy effeithiol i werthuso effaith ein gwaith.

Mae'r broses werthuso hon yn llywio cynllunio ar gyfer y dyfodol ac yn galluogi GwE i ddatblygu a gwella'r cymorth presennol i ysgolion a chyflwyno rhaglenni dysgu proffesiynol ar draws y rhanbarth yn y dyfodol. Mae mesur effaith yn faes yr ydym yn ei gryfhau'n barhaus i wella ein prosesau gwerthuso a chynllunio

GWNEUD GWAHANIAETH

Mae'r berthynas golegol effeithiol a'r dull arwain rhanbarthol ar y cyd rhwng y chwe awdurdod lleol a GwE wedi sicrhau'r canlynol:

- Cyfeiriad a meddwl strategol a lunnir ar y cyd, ac sy'n effeithiol.
- Llywodraethiant gadarn a chysondeb rhanbarthol o ran y cymorth, y negeseuon a'r canllawiau a roddir i ysgolion.

- Cydweithredu mwy cadarn rhwng cymheiriaid ysgolion ar lefel clwstwr/fforwm
- Dull gweithredol ar gyfer addasu'r gwasanaeth a'i ysgolion yn effeithiol.
- Mae ysgolion yn wybodus ac yn hyderus bod cymorth effeithiol ar gael os oes angen.
- Cefnogaeth i les arweinwyr ysgolion trwy ddysgu proffesiynol, cyfathrebu clir a rheolaidd.
- Darparu canllawiau ac adnoddau cydlynol i ysgolion i gefnogi lles, ymgysylltiad a dysgu dysgwyr bregus yn effeithiol.
- Rhannu arferion gorau ar draws ysgolion a chlystyrau, h.y. ymgysylltu â dysgwyr a theuluoedd amharod, llwyfannau digidol a systemau cyfathrebu, modelau dysgu cyfunol, ac ati.

Yng Ngogledd Cymru, ein diffiniad ni o effaith yw'r gwahaniaeth a wnawn i:

- Gyflawni ein gwerthoedd ac ymddygiad
- Datblygu diwylliant o gydweithio a rhannu
- Hyrwyddo system sy'n hunan wella
- Dylanwadu ar les a chyflawniad dysgwyr
- Datblygu gwytnwch a gwella lles Penaethiaid
- Grymuso ysgolion i gael mwy o berchnogaeth ar gyfeiriad eu taith
- Cynyddu dealltwriaeth ymarferol o ddylunio, cynllunio, asesu a chynnydd o ran y cwr-icwlwm
- Gwella dealltwriaeth ac ymwneud â'r 12 egwyddor addysgegol
- Datblygu mwy o allu i arloesi a chyflwyno arferion addysgu sy'n seiliedig ar dystiol-aeth
- Gwella sgiliau digidol o fewn y gweithlu i wella'r addysgeg

Amlinellir prif effaith gwaith GwE yn ystod pandemig Covid-19 isod:

- Mae cydweithio wedi sicrhau llywodraethiant gadarn a chysondeb rhanbarthol o ran y cymorth, y negeseuon a'r canllawiau a roddir i ysgolion.
- Mae cydweithredu fwy cadarn rhwng cymheiriaid ar lefel clwstwr/fforwm wedi sicrhau cyfeiriad a meddwl strategol a lunnir ar y cyd, ac sy'n effeithiol.
- Dull gweithredu rhanbarthol a lleol clir ar waith ar gyfer addasu'r gwasanaeth a'i ysgolion yn effeithiol.
- Mae ysgolion yn wybodus ac yn hyderus bod cymorth effeithiol ar gael os oes angen.
- Cefnogi lles arweinwyr ysgolion trwy gyfathrebu clir a rheolaidd.
- Rhoi canllawiau clir ar sut i flaenoriaethu a threfnu dysgu o bell a dysgu cyfunol.
- Darparu canllawiau ac adnoddau cydlynol i ysgolion i gefnogi lles, ymgysylltiad a dysgu dysgwyr bregus yn effeithiol.
- Rhannu'r arferion gorau ar draws ysgolion a chlystyrau, hynny yw, ymgysylltu â dysgwyr a theuluoedd amharod, llwyfannau digidol a systemau cyfathrebu, modelau dysgu cyfunol, ac ati.
- Mae ysgolion a lleoliadau wedi datblygu ar amryw o bwyntiau twf i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd. Yn gyffredinol, mae ganddynt:
  - broffesiwn addysgu sy'n fwy medrus ac yn gallu addasu;
  - mwy o ffocws a phwyslais ar les dysgwyr a staff;
  - gwell cymhwysedd digidol ymysg staff, disgyblion a rhieni;
  - dull dysgu ac addysgu mwy cyfunol;
  - partneriaethau gwell efo rhieni.

Dyma ddeilliannau eraill a'r effaith:

- Darparu cyfathrebu effeithiol drwy gyfrwng un pwynt cyswllt (Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant) ar gyfer arweinwyr ysgolion, a'u bod yn medru cael gafael ar gymorth yn rhwydd.
- Mae ysgolion wedi gallu aros ar agor i weithwyr allweddol os oes prinder staff.
- Mae ysgolion yn wybodus ac yn hyderus bod cymorth ar gael os oes angen. Cefnogi lles arweinwyr ysgolion trwy gyfathrebu rheolaidd.
- Cyd-ddealltwriaeth o bwysigrwydd lles disgyblion, rhieni ac aelodau staff.
- Canllawiau clir ar sut i flaenoriaethu a threfnu Dysgu o Bell a Dysgu Cyfunol.
- Mae gan ysgolion fynediad i doreth o adnoddau o safon uchel, adnoddau y gallant gyfeirio atyn nhw wrth baratoi ar gyfer dysgu o bell a dysgu cyfunol.

- Modelau dysgu o bell/dysgu cyfunol cynhwysfawr ar gael i ysgolion eu defnyddio, eu haddasu neu gyfeirio atyn nhw. Mae hyn, yn ei dro, wedi sicrhau arweinyddiaeth fwy cadarn a gwell cydbwysedd o ran gwaith y gellir ei gwblhau gartref.
- Dull cydlynol o gefnogi ysgolion, sydd wedi arwain at well cysondeb ac ansawdd o ran dysgu o bell a dysgu cyfunol yn y rhanbarth.
- Rhannu'r arferion gorau ar draws ysgolion, hynny yw, ymgysylltu â dysgwyr a theu-luoedd amharod, llwyfannau digidol a systemau cyfathrebu, ac ati.
- Defnydd mwy cadarn o TGCh, i alluogi cyfathrebu effeithiol rhwng ysgolion, o fewn ysgolion a chyda rhanddeiliaid ysgolion.
- Uwchsgilio staff ysgolion drwy ddefnyddio llwyfan ddigidol ar gyfer datblygiad proff-esiynol.
- Rhannu'r wybodaeth ddiweddaraf ag AauLL a rhoi cymorth amserol i unrhyw ysgol.
- Ar y cyd â'r ALL, sicrhau bod y broses o benodi ymgeiswyr am swyddi arweinyddiaeth mewn ysgolion yn briodol a theg.
- Swyddogion GwE/ALI yn rhannu negeseuon cyson ag ysgolion.
- Cydweithredu mwy cadarn rhwng cymheiriaid ar lefel clwstwr trwy ddull digidol, sy'n sicrhau meddwl strategol ar y cyd.
- Cydweithredu mwy cadarn rhwng swyddogion yr awdurdod lleol a GwE.
- Dull rhanbarthol a lleol clir yn weithredol ar gyfer addasu ysgolion at wahanol ddiben-ion.
- Rhannu negeseuon allweddol yn effeithiol â staff ysgolion er mwyn sicrhau cysondeb ac eglurder.
- Mwy o gydweithredu rhwng y rhanbarthau a rhanddeiliaid eraill.
- Gwell dealltwriaeth o negeseuon allweddol a ffrydiau gwaith.
- Arweinwyr ysgolion yn fwy ymwybodol o strategaethau effeithiol i sicrhau parhad busnes ysgol.
- Datblygu Dysgu Proffesiynol o ansawdd uchel, i fod yn barod ar gyfer anghenion y dyfodol.
- Eglurder i Athrawon sydd Newydd Gymhwys o ran cwblhau eu blwyddyn sefydlu.
- Gwaith partneriaeth cadarn gyda Phrifysgol Cymru i sicrhau bod y system benodi ar gyfer flwyddyn nesaf yn glir i fyfyrwyr ar y cwrs hyfforddiant cychwynnol i athrawon.
- Gwaith partneriaeth cadarn gyda CaBan i sicrhau mwy o gyfleoedd ar gyfer gwaith ymchwil a chydabod rhagoriaeth mewn ysgolion.

Gellir gweld effaith ein ffrydiau gwaith yn Atodiad 2.

4. CEFNOGI YSGOLION GYDA'U PARATOADAU AT Y DAITH DDIWYGIO A'R CWRICWLWM I GYMRU

Y DAITH DDIWYGIO

Mae GwE wedi parhau i gefnogi ysgolion yn eu paratodau tuag at y Daith Ddiwygio a Cwr-icwlwm i Gymru ac wedi bod yn hyblyg yn ei ddarpariaeth er mwyn bodloni amrywiol ang-henion ysgolion yn ystod y pandemig.

Mae Cymru wedi ymrwmo i agenda diwygio uchelgeisiol er mwyn gwireddu cwricwlwm sy'n gweddnewid. Mae'r rhaglen diwygio addysg yng Nghymru, sydd yn seiliedig ar y Cwricwlwm i Gymru (CiG) newydd, yn rhoi ffordd gadarnhaol i symud ymlaen wrth i ni ddod allan o gyfyngiadau'r pandemig. Mae nifer o syniadau arweiniol wrth wraidd hyn:

- Dylai'r cwricwlwm a'r dysgu, yr addysgu a'r asesu sydd yn gysylltiedig lifo o'r pedwar diben clir a gytunwyd yn genedlaethol ac a ddilynir yn lleol.
- Dylai'r dibenion hynny alluogi ein plant ifanc i fod yn: ddysgwyr uchelgeisiol, galluog; yn gyfranwyr mentrus, creadigol; yn ddinasyddion egwyddorol, gwybodus; yn unigolion iach, hyderus.
- Dylai'r dysgu ddatblygu'n raddol tuag at y pedwar diben hynny yn ystod amser pobl ifanc mewn addysg yn yr ysgol.
- Dylai athrawon ac ysgolion gael mwy o ryddid i gyflawni'r dibenion hynny mewn ffyrdd sydd yn gallu bodloni

anghenion a nodweddion y bobl ifanc a'r cymunedau maent yn eu gwasanaethu.

Mae rhai goblygiadau pwysig yn deillio o'r syniadau sylfaenol hyn:

- Dylai fframwaith y cwricwlwm cenedlaethol sefydlu cysondeb yn genedlaethol o ran pwrpas a gweithredu, gan adael lle i wneud penderfyniadau yn lleol am agweddau allweddol ar ddysgu ac addysgu.
- Dylai'r cwricwlwm fod yn broses ble mae cydweithio rhwng athrawon, ysgolion a buddiannau ehangach.
- Ni ddylai atebolrwydd lesteirio ansawdd na chulhau cwmpas y dysgu. Ble bynnag bosibl, dylai wella ansawdd nid sicrhau ansawdd cul.
- Dylid barnu llwyddiant y rhaglen ddiwygio yn erbyn y graddau y mae'n arwain at ddysgu gwell a mwy perthnasol i bobl ifanc, ac i safonau cyflawniad uchel. Dylai an-sawdd y dysgu a natur safonau ymwneud â'r graddau y mae'r dibenion cytûn yn cael eu cyflawni yn ymarferol i'r holl bobl ifanc.

Yn naturiol, mae effaith y pandemig wedi dylanwadu ar sut y gall ysgolion a lleoliadau symud ymlaen â'r diwygio. Mae angen iddynt ail-sefydlu perthnasedd y pedwar diben arweiniol i bobl ifanc Cymru. Mewn amryw o ffyrdd, mae'r pandemig wedi golygu bod y pedwar diben hynny yn fwy perthnasol nag erioed o'r blaen wrth i ysgolion geisio meithrin hyder eu pobl ifanc ac ail danio eu hawydd i ddysgu. Bu'n rhaid i ysgolion feddwl yn ddwys am yr hyn sydd yn bwysig o ran dysgu mewn cyfnodau o darfu ar addysg, ac mae pedwar diben y Cwricwlwm i Gymru yn ymdopi'n dda â'r prawf hwnnw. Gyda'r pandemig, bu'n rhaid newid natur y dysgu a'r addysgu, yn enwedig felly y ffyrdd y gall technoleg ddigidol gynyddu'r cyfleoedd i ddysgu'n fwy annibynnol.

Mae GwE wedi gweithio gyda'r consortia rhanbarthol eraill, Estyn a Llywodraeth Cymru i osod y disgwyliadau sydd ar ysgolion a lleoliadau o safbwynt diwygio wrth i ni symud tuag at weithredu'r Cwricwlwm i Gymru yn [Cwricwlwm i Gymru: Y Daith i Weithredu'r Cwricwlwm](#). Yn y ddogfen hon, cydnabyddir hefyd yr her y mae Covid-19 yn parhau i'w rhoi i bob ysgol o fewn y strategaeth adnewyddu a diwygio.

Mae pandemig Covid-19 wedi dangos i ni bod newid, er gwell, yn bosibl hyd yn oed dan yr amgylchiadau mwyaf heriol. Yng ngogledd Cymru, manteisiodd GwE, yr Awdurdodau Lleol, Ysgolion ac UCD ar y cyfle i edrych ar ffyrdd arloesol o weithio. Mae ysgolion wedi cyflwyno profiadau dysgu ac addysgu ystyrlon trwy ddull dysgu cyfunol creadigol. Mae angen datblygu ar y profiadau hyn i osgoi llamu'n ôl, gan gynnal y dysgu cadarnhaol sydd wedi datblygu dros y cyfnod hwn a pharatoi am y dyfodol.

Mae pedair thema drawsliniol Sefydliadau sy'n Dysgu, sef amser, ymddiriedaeth, meddwl gyda'n gilydd a thechnoleg wedi datblygu'n sylfeini cadarn dull cydweithredol o weithio wrth i ni symud ymlaen gyda'r agenda adfywio a diwygio.

Mae'r ymateb i COVID-19 wedi effeithio'n sylweddol ar ysgolion, wrth gwrs, ac mae'n debyg ei fod wedi tarfu ar rai o'u cynlluniau i baratoi at y cwricwlwm newydd a'i weithredu. Mae'r adroddiad yn Atodiad 3 - 'Adroddiad Cynnydd ar y Daith Ddiwygio' yn amlinellu ble roedd ysgolion ac UCD arni yn ystod Tymor yr Hydref 2021 wrth iddynt roi sylw i'r agenda adnewyddu a diwygio ac mae'n seiliedig ar dystiolaeth a gasglwyd gan Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant GwE yn rhan o'u gwaith yn cefnogi ysgolion.

Wrth i ni fynd i'r afael â'r diwygio cenedlaethol, daw'n glir ein bod ni mewn lle gwahanol i'r hyn a ddychmygwyd pan gyhoeddwyd canllawiau Cwricwlwm i Gymru. Rydym yn cydnabod y bydd rhywfaint o'r gwaith paratoi ar gyfer y cwricwlwm wedi'i neilltuo i reoli effaith y pandemig dros y flwyddyn ddiwethaf. Ar y llaw arall, gyda phwyslais cryfach fyth ar les a buddsoddiad sylweddol mewn dysgu ac addysgu, mae'r gwerthoedd sy'n sail i'r cwricwlwm wedi bod wrth wraidd y ffordd y bu ysgolion yn gweithio. Mae GwE wedi ymrwymo'n llawn i gefnogi ysgolion ac UauCD i gynnal y momentwm hwn i sicrhau bod pob dysgwr yng ngogledd Cymru yn cael darpariaeth o'r safon uchaf.

Atodir ein 'Strategaeth Ranbarthol - Adnewyddu a diwygio: cefnogi lles a chynnydd dysgwyr' (Atodiad 4) sy'n gosod cyfeiriad strategol ein gwaith am y cyfnod nesaf. Trwy weithio gyda phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol a gwrando arnynt, rydym wedi adnabod themâu penodol i gefnogi ein nod o sicrhau bod pob disgybl yng Ngogledd

Cymru yn elwa ar ddarpariaeth o'r safon uchaf. Nodir y themâu hyn yn ein Cynlluniau Busnes ac fe'u gweithredir drwy raglenni partneriaeth a chynnig o gymorth generig ac unigryw wedi'i wahaniaethu i'n hysgolion a'n Hunedau Cyfeirio Disgyblion.

Y CWRICWLWM I GYMRU (CiG) NEWYDD

Daeth cadarnhad gan y Gweinidog Addysg y parheir i weithredu'r Cwricwlwm i Gymru mewn ysgolion cynradd, ysgolion meithrin a gynhelir ac UauCD meithrin nas cynhelir o fis Medi 2022. Cadarnhaodd y Gweinidog hefyd y rhoddir rhywfaint o hyblygrwydd ychwanegol i ysgolion uwchradd. Yn 2022, bydd ysgolion sy'n barod i gyflwyno'r cwricwlwm i flwyddyn 7 yn gallu bwrw ymlaen gyda hynny. Er hynny, ni fydd hi'n statudol i weithredu'r cwricwlwm newydd yn ffurfiol tan 2023, gyda'r cyflwyno yn digwydd yn y flwyddyn honno i flynyddoedd 7 ac 8 efo'i gilydd. Dyma fydd yr achos hefyd mewn ysgolion arbennig ac ysgolion 3 i 16 oed.

Mae GwE yn annog ysgolion uwchradd ac arbennig sy'n gallu bwrw ymlaen efo'u cynlluniau presennol i weithredu'r cwricwlwm newydd efo Blwyddyn 7 o fis Medi 2022. Rydym hefyd yn sylweddoli y bydd rhai ysgolion uwchradd yn parhau ar eu llwybr tuag at ddiwygio'r cwricwlwm o fis Medi 2022, ac y byddant yn gweithredu'r cwricwlwm newydd o fis Medi 2023 pan ddaw'n statudol i flynyddoedd 7 ac 8. Fodd bynnag, mae'n bwysig bod gwaith diwygio'r cwricwlwm, ac yn enwedig y cyswllt uniongyrchol rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd, yn parhau er mwyn cefnogi dysgwyr i bontio waeth beth yw'r amserlen weithredu a ddefnyddir gan yr ysgol uwchradd.

Y tu hwnt i 2023, cyflwynir y Cwricwlwm i Gymru fesul blwyddyn a dyfernir y cymwysterau cyntaf sydd wedi'u llunio'n benodol ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru yn y flwyddyn academaidd 2026-27, fel y bwriadwyd. Bydd diwygio cymwysterau yn chwarae rhan greiddiol yn llwyddiant y cwricwlwm a bydd GwE yn cefnogi gwaith Cymwysterau Cymru dros y flwyddyn nesaf i helpu i siapia set o gymwysterau o'r safon uchaf sy'n cyd-fynd ag athroniaeth y cwricwlwm newydd.

Yn rhan o'r gefnogaeth i ysgolion ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru newydd, mae GwE wedi gweithio gyda'r consortia rhanbarthol eraill i ddatblygu cynnig dysgu proffesiynol sydd yn cyfuno pob agwedd ar y diwygio ehangach, gan gynnwys Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu. Y Gymraeg (tuag at filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050) a'r Bil Trawsnewid Anghenion Dysgu Ychwanegol. Bwriad y cynnig hwn ar draws y rhanbarth yw cefnogi holl ymarferwyr ysgolion, a chanolbwyntir yn y lle cyntaf ar Uwch Arweinwyr efo'r themâu hyn:

- Arwain Newid
- Arweinyddiaeth ar gyfer y Cwricwlwm newydd
- Datblygu gweledigaeth a rennir
- Cynllunio ar gyfer newid cwricwlwm - i gynnwys dylunio'r cwricwlwm, cynnydd ac asesu
- Arwain Addysgeg
- Creu amser a lle i ddysgu'n broffesiynol

Bwriadwyd i'r cynnig dysgu proffesiynol hwn ddechrau yn nhymor y Gwanwyn 2020, ond rhoddwyd saib arno oherwydd blaenoriaethau Covid-19 yn naturiol. Wrth drafod â Phenaeth-iaid ar draws GwE, ail-gydiwyd yn y dysgu proffesiynol yn rhithiol ym mis Ionawr 2021 gyda'r sesiwn ar Arwain Newid. Mae'r sesiynau hyn ar draws y rhanbarth yn rhai clwstwr ac yn gall-uogi i grwpiau llai o ysgolion cynradd, a'u hysgol uwchradd leol, i drafod y Cwricwlwm i Gym-ru ar draws y continwmm 3 i 16. Ar draws y rhanbarth, bu 832 o uwch arweinwyr yn y ses-iynau Arwain Newid hyn. Er mwyn cydnabod y ffaith bod ysgolion yn ail agor i bob dysgwr ym mis Mawrth a mis Ebrill, rhoddwyd saib ar y sesiynau Dysgu Proffesiynol unwaith eto ym mis Mawrth 2021.

Yn dilyn trafodaethau efo'r Cyfarwyddwyr Addysg drwy Fwrdd Rheoli GwE, cynhaliwyd cyf-res o weithdai ymgynghori ym mis Ebrill 2021 ym mhob Awdurdod Lleol i wrando ar farn Penaethiaid ar y cynnig dysgu proffesiynol a'r ffordd orau i ail-gydio. Bu dros 300 o Benaeth-iaid yn rhan o'r ymgynghori.

Yn ôl y sylwadau:

- Mae penaethiaid cynradd ac uwchradd yn cydnabod pwysigrwydd parhau i gydweith-io ar draws y sectorau i

gefnogi'r continwmm 3 i 16;

- Mae'r holl arweinwyr yn cydnabod pwysigrwydd cynnal momentwm y dysgu proffes-iynol ond maent yn cydnabod her yr amseriad oherwydd y pwysau a'r heriau ar hyn o bryd;
- Arweinwyr yn awyddus i weithio gyda GwE er mwyn cael cyfraniad arbenigwyr all-anol lle bo'n briodol;
- Arweinwyr yn cydnabod bod hyblygrwydd wrth fynd i'r afael â'r cynnig dysgu proffes-iynol yn allweddol er mwyn sicrhau ymgysylltiad effeithiol.

Er mwyn cefnogi'r ail-gydio â'r gwaith Cwricwlwm i Gymru, trefnwyd sesiwn cynllunio arweinyddiaeth arall ar gyfer pob clwstwr unigol ar draws y rhanbarth i feithrin cynhwysedd clystyrau i gydweithio ar draws gofynion y daith ddiwygio yn ei chyfanrwydd a ffurfio cynllun gweithredu cytûn i bob clwstwr. Yn rhan o hyn, hwylusodd bob Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant sesiynau ble cafodd ysgolion mewn clwstwr gyfle i gydweithio er mwyn cynllunio'n strategol i weithredu'r cwricwlwm. Bu mabwysiadu dull gweithredu hyblyg a sensitif o ran amseriad y sesiynau hyn yn agwedd allweddol ar y trafodaethau rhwng GwE, yr awdurdod lleol ac ysgolion. Adnabuwyd gweithgareddau i gefnogi'r paratodau ar gyfer y cwricwlwm newydd ar lefel ysgol a chlwstwr mewn Cynlluniau Datblygu Ysgol.

Defnyddio technoleg i gyd-ddatblygu cynlluniau datblygu a gwefannau i sicrhau bod y ddeialog yn parhau a bod Uwch Arweinwyr yn gallu parhau â'r gwaith hwn, yn sgil trafodaethau yn ôl ar lefel ysgol unigol.

Mae cymorth pellach ar gael i ysgolion gan gynnwys cyfres o 'Bapurau Procio' sydd wedi'u hysgrifennu gan dîm GwE, yn rhan o'r sesiynau diwygio wythnosol efo'r Athro Graham Donaldson. Rhannwyd a mireiniwyd y papurau hyn, sydd yn edrych ar agweddau allweddol ar daith ddiwygio'r cwricwlwm gan gynnwys arweinyddiaeth, gweledigaeth, addysgeg, asesu a dylunio'r cwricwlwm, drwy ymgynghori â phartneriaid ehangach yn yr Awdurdodau Lleol, Estyn a Phrifysgol Bangor.

Yn ogystal â'r cynnig Dysgu Proffesiynol, mae cymorth ychwanegol ar gael gan GwE i ysgolion wrth iddynt baratoi ar gyfer Cwricwlwm i Gymru. Gellir cael y cymorth hwn ar lefel clwstwr ac ysgol unigol, gan gynnwys cymorth unigryw ble bydd angen.

Er mwyn sicrhau bod ysgolion yn barod ar gyfer addysgu am y tro cyntaf ym mis Medi, dylai pob ysgol fod wedi:

- cwblhau dylunio cwricwlwm lefel uchel i fodloni gofynion statudol
- datblygu dealltwriaeth a rennir o'r hyn sydd yn bwysig o ran cynnydd mewn sgiliau a gwybodaeth
- datblygu dealltwriaeth gyffredin ysgol gyfan o gynnydd ac asesu
- cael enghreifftiau o gynllunio er mwyn treialu, gan gynnwys asesu dysgwyr
- adnabod cyfleoedd cynyddol ar gyfer deialog proffesiynol ar draws y continwmm 3-16

Er mwyn galluogi ysgolion i gyrraedd disgwyliadau, bydd cynnig GwE dros dymor y Gwanwyn a'r Haf yn cynnwys cefnogi pob ysgol i ddatblygu:

- dylunio cwricwlwm ysgol gyfan a datganiad cwricwlwm lefel uchel
- cynllunio MDaPh effeithiol
- polisi ac arferion asesu ysgol gyfan

Fel gwaith paratoi ar gyfer y cynnig dysgu proffesiynol, mae staff GwE wedi datblygu arweiniad a modelau enghreifftiol ar gyfer dylunio cwricwlwm ysgol gyfan, cynllunio cwricwlwm ac asesu er mwyn helpu arweinwyr ac athrawon wrth iddynt baratoi at weithredu'r cwricwlwm. Mae'r adnoddau, y modelau a'r deunyddiau enghreifftiol wedi'u cymeradwyo yn llawn gan yr Athro Graham Donaldson.

Bydd y Rhwydweithiau Cwricwlwm Rhanbarthol a Lleol yn defnyddio'r canllawiau a'r adnoddau wrth iddynt barhau i hyrwyddo ac annog gweithio mewn partneriaeth ar draws y gyfundrefn. Bydd hyn yn fodd i ysgolion gael mynediad at lyfrgell gyfoethog o adnoddau a chymorth wrth iddynt fynd ati i ddylunio a chynllunio eu cwricwlwm lleol ac unigryw eu hunain.

Bydd mewnbyn parhaus gan staff GwE yn sail i waith y rhwydweithiau, gan sicrhau, felly, bod hyn yn fenter

wirioneddol gydweithredol.

Cynhaliwyd y gyfres gychwynnol o weithdai yn ystod mis Chwefror a mis Mawrth, i gefnogi ysgolion drwy'r broses o ddylunio'r cwricwlwm. Ffocws y gweithdai oedd creu datganiad cwricwlwm lefel uchel, gyda'r sail resymegol yn seiliedig ar gyd-destun lleol.

Mae'r gweithdai yn tywys arweinwyr ysgolion trwy wahanol fodelau dylunio ac yn darparu enghreifftiau amrywiol o ddatganiadau cwricwlwm. Bydd y rhwydweithiau dylunio cwricwlwm rhanbarthol a lleol yn datblygu'r modelau hyn ymhellach, gan ddarparu amrywiaeth eang o enghreifftiau i ysgolion eu hystyried wrth iddynt fynd ati i ddylunio cwricwlwm a llunio datganiadau. Unwaith bydd sail resymegol a datganiad ysgol mewn lle, bydd ysgol yn gallu dechrau ar y gwaith o gynllunio'r cwricwlwm newydd.

Pan fydd y gweithdai dylunio cwricwlwm wedi'u cynnal, gall ymarferwyr ar draws y rhanbarth gael mynediad at ddsygu proffesiynol ar gynllunio Maes Dysgu a Phrofiad (MDaPh) yn effeithiol. Bydd y sesiynau hyn yn paratoi arweinwyr ac athrawon at addysgu'r cwricwlwm newydd am y tro cyntaf ym mis Medi. Bydd y cynnig yn parhau trwy gydol 2022/23, gan ddatblygu ar y dysgu a ddaw i'r amlwg wrth gyflwyno am y tro cyntaf.

Bydd y gweithdai yn rhoi trosolwg o egwyddorion cynllunio cyn gweithio trwy fodelau cynllunio amrywiol. Bydd y gweithdai yn edrych ar:

- Ddatganiadau seiliedig ar ymholi neu gwestiynau fel sail i'r cynllunio
- Ystyriaethau cynllunio i'r athro
- Syniadau am weithgareddau
- Camau cynnydd ac ystyriaethau asesu
- Modelau cynllunio gwahanol, hynny yw, modelau disgyblaethol, amlddisgyblaethol, rhyngddisgyblaethol, integredig

Lluniwyd enghreifftiau amrywiol o fodelau cynllunio ar gyfer pob sector a phob un o'r chwe MDApH. Bydd y modelau hyn yn cael eu rhannu ag ysgolion a'u defnyddio gan y rhwydweithiau rhanbarthol a lleol fel sail i sicrhau bod modelau ychwanegol yn cael eu creu. Bydd hyn yn creu rhagor o gapasiti yn y system.

Y trydydd maes cymorth a ddarperir dros y ddau dymor nesaf yw polisi ac arferion asesu ysgol gyfan. Mae cynnydd dysgwyr yn agwedd allweddol sydd yn gyffredin i ddylunio a chynllunio'r cwricwlwm newydd. Cynhelir cyfres o weithdai i roi trosolwg i ysgolion o'r canllawiau cenedlaethol ac edrych ar egwyddorion asesu a chynnydd dysgwyr. Yn rhan o'r sesiynau hyn, caiff ysgolion fynediad at fodelau ac enghreifftiau o asesu, gan gynnwys system olrhain cynnydd wedi'i dylunio a'i chreu gan staff GwE. Unwaith eto, bydd y Rhwydwaith Asesu Rhanbarthol a Lleol yn datblygu'r gwaith hwn ac yn cynnig llawer o bwytiau cyfeirio i ysgolion eu harchwilio wrth ystyried polisiau ac arferion asesu.

Darperir matrices o gymorth GwE i bob ysgol, yn manylu ynghylch y cynnig dysgu proffesiynol sydd ar gael i'w cefnogi i sicrhau bod y cwricwlwm newydd yn cael ei wireddu yn eu hysgolion. Gall ysgolion ddewis pa feysydd cymorth sydd yn briodol iddynt, a chael mynediad i amrywiaeth eang o adnoddau, modelau ac enghreifftiau.

RHWYDWEITHIAU CWRICWLWM I GYMRU

Mae GwE yn parhau i hwyluso rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru ar lefel ranbarthol a lleol. Gweithia'r Rhwydweithiau mewn partneriaeth efo'r Athro Graham Donaldson, GwE a'r chwe ALL yng Ngogledd Cymru i ddatblygu arferion MDApH effeithiol a fydd yn helpu ysgolion ar y Daith Ddiwygio.

Ym mis Mehefin 2021, gwahoddwyd ysgolion i fynegi diddordeb mewn bod yn rhan o'r rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru rhanbarthol i gyfrannu at raglen gymorth barhaus GwE i ysgolion yn y meysydd a ganlyn:

- Dylunio Cwricwlwm Ysgol Gyfan
- Cynnydd ac Asesu
- Datgloi potensial un o'r MDApH

- Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu (Cymraeg a Saesneg)
- Mathemateg a Rhifedd
- Gwyddoniaeth a Thechnoleg
- Y Dyniaethau
- Iechyd a Lles
- Y Celfyddydau Mynegiannol

Yn ystod tymor yr Haf 2021, mynegodd 300 o athrawon ddi-ddordeb mewn bod yn rhan o'r rhwydweithiau. Ym mis Medi a mis Hydref 2021, gofynnodd lawer mwy o ysgolion am gael bod yn rhan o'r rhwydweithiau lleol. Bellach, mae mwy na 700 o ymarferwyr o leoliadau ysg-ol ar draws y rhanbarth wedi ymrwymo i fod yn rhan o'r gwaith hwn.

Trwy'r rhwydweithiau, caiff ymarferwyr:

- gyfleoedd i rwydweithio gyda chyd-weithwyr ysgolion yn lleol ac yn rhanbarthol
- dyfnhau dealltwriaeth o broses dylunio'r cwricwlwm
- cyfleoedd i gyd-lunio a rhannu enghreifftiau o gynllunio'r cwricwlwm yn lleol
- datblygu a rhannu enghreifftiau o asesu o fewn Cwricwlwm i Gymru

Mae'r holl ddeunyddiau a recordiadau o'r cyfarfodydd rhanbarthol ar gael i bob ysgol ar Ganolfan Cefnogaeth GwE, ynghyd ag adnoddau ac enghreifftiau o'r gwaith dylunio a chynllunio. Ar ben hyn, bydd yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant cyswllt ar gael i gynnig cymorth unigryw ar lefel ysgol a chlwstwr/cynghrair.

5. CEFNOGI A GWELLA ANSAWDD YR ADDYSGU A'R ARWEINYDDIAETH

Mae GwE a'r Awdurdodau Lleol yn adnabod eu hysgolion yn dda iawn, ac yn darparu her gadarn a phriodol yn ogystal â chefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol ar eu cyfer. Mae strateg-aethau, polisiau a phrosesau eglur iawn ar waith ar gyfer gwella ysgolion ac a ddeallir gan yr holl randdeiliaid. Mae gweithdrefnau grymus ar waith yn rhanbarthol ac yn lleol i osod cyfeir-iad a dwyn y gwasanaeth rhanbarthol i gyfrif. Mae rôl benodol y gwasanaeth mewn gwella ysgolion yn amlwg ac yn glir i'r holl randdeiliaid.

Mae GwE yn gwerthuso ei waith yn rheolaidd ac yn defnyddio data a gwybodaeth ansoddol yn effeithiol i sicrhau bod meysydd ar gyfer gwelliant yn cael eu hadnabod yn gyflym, ac yn cael sylw cadarn drwy gyfrwng cynllunio busnes manwl. Mae proses glir ac effeithiol i sicrhau bod y gwasanaeth rhanbarthol yn cyrraedd blaenoriaethau a thargedau corfforaethol yr Awdurdodau Lleol.

ARWEINYDDIAETH

Mae GwE yn darparu arlwy gyfoethog o ddysgu proffesiynol i ddatblygu arweinyddiaeth ar bob lefel, ac yn targedu cynhaliachd i ysgolion yn ôl yr angen. Yn ogystal, mae trefniadau cadarn ar waith ble mae arweinwyr ysgolion yn cydweithio i gefnogi'r naill a'r llall mewn clyst-tyrau cynradd a chynghreiriau uwchradd ac yn chymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb cyn-yddol am daith welliant ei gilydd.

Yn ystod 2021, wrth ymateb i'r peilot cenedlaethol i gefnogi ysgolion sydd yn achosi pryder drwy'r model amlasiantaethol, adolygwyd y gweithdrefnau a'r strwythurau ar gyfer cefnogi, monitro a herio ysgolion. Y bwriad oedd sicrhau y gallai pob ysgol gael cymorth safonol yn amserol er mwyn symud ar hyd y llwybr 'dymunol' ar y cyflymdra gofynnol. Sefydlwyd Grŵp Gorchwyl a Gorffen Rhanbarthol yn cynnwys swyddogion o bob awdurdod, ynghyd ag ym-gynghorwyr GwE, i yrru'r gwaith.

Ar gyfer yr ysgolion hynny'n sy'n perfformio'n gyson gryf neu'n gryf yn gyffredinol, rhoddir sylw i welliannau drwy gydweithio â cymheiriaid, drwy Raglen Dysgu Proffesiynol generig yr ALI/GwE, camau gweithredu a rhaglenni dysgu proffesiynol a nodir yn y Cynllun Datblygu Ysgol a thrwy gyfrwng Cynlluniau Cefnogaeth unigryw GwE. Dyma sut y gweithredwyd gyd-a'r ysgolion uwchradd yn 2021-22. Er hynny, pan amlgyir pryder gan weithdrefnau'r Awdur-dod/

GwE, targedir cynhaliaeth ddwysach drwy'r dull amlasiantaethol.

O fewn y strwythur diwygiedig, bydd grŵp amlasiantaethol o uwch swyddogion, swyddogion arweiniol o'r gwasanaethau perthnasol a staff GwE yn cyfarfod yn rheolaidd i rannu gwybod-aeth a thystiolaeth fel bod pryderon yn cael eu hadnabod yn fuan. Mabwysiadwyd trothwyon a sbardunau i sicrhau cysondeb wrth adnabod pryderon mewn perthynas â safonau, dysgu ac addysgu, asesu, arweinyddiaeth, cynhwysiant neu faterion rheolaethol. Er mwyn sicrhau dealltwriaeth gytûn a chysondeb gweithredu, trefnwyd hyfforddiant i bob swyddog ac ymgynghorydd. Unwaith y gwelir bod ysgol yn achosi pryder, bydd y swyddog arweiniol, yr Ar-weinydd Craidd a'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant Cyswllt yn gweithio gyda thîm arwein-yddiaeth yr ysgol i ddatblygu cynllun cefnogaeth holistaidd 360. Mae'r grŵp amlasiantaethol yn gyfrifol am sicrhau bod y cynllun holistaidd a'r gwaith monitro yn digwydd yn effeithiol. Mae trefniadau ar waith i adolygu cynlluniau yn rheolaidd, a'u haddasu ble mae hynny'n briodol. Ble bydd pryderon yn codi am ddiffyg cynnydd neu gyflymdra cynnydd, gweithredir i uwch gyfeirio'r rhain i sylw'r Pennaeth Addysg drwy gyfarfodydd y Bwrdd Safonau Ansawdd fel y gwneir penderfyniad priodol i weithredu pwerau statudol neu beidio.

Wrth i wybodaeth lifo'n rheolaidd rhwng swyddogion ac ymgynghorwyr GwE, sicrhawyd gweithredu effeithiol o fewn y strwythurau. Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd rhwng adrannau ac asiantaethau perthnasol er mwyn ystyried unrhyw ysgolion eraill sy'n agos at y trothwy ac ystyried ymyrryd yn gynnar.

Mae gan GwE a'r Awdurdodau Lleol weithdrefn effeithiol i gefnogi ysgolion gyda'u gwaith hunan arfarnu a chynllunio ar gyfer gwelliant. Caiff ysgolion eu herio'n gadarn ar ansawdd eu prosesau hunan arfarnu, a thrwy eu hymweliadau bydd yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant yn cefnogi ysgolion yn effeithiol i gryfhau eu prosesau arfarnu, fel craffu ar waith, arsylwi gwersi a theithiau dysgu yn effeithiol. Mae bron pob ysgol wedi llwyddo i barhau i werthuso ansawdd eu darpariaeth drwy gydol y cyfnod Covid-19 gan ddefnyddio amrywiaeth o ffyn-onellau gwybodaeth a thystiolaeth, gan gynnwys trafodaethau rheolaidd ag ysgolion eraill a swyddog cyswllt GwE.

Mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi casglu barn rhanddeiliaid yn effeithiol drwy holiaduron i ddisgyblion a rhieni, galwadau ffôn neu sgysiau ag unigolion. Ar sail y canfyddiadau hyn, mae'r rhan fwyaf wedi addasu a gwella eu darpariaeth yn sylweddol.

Mae cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng yr Awdurdodau Lleol a GwE i gefnogi datblygiad arweinwyr ar draws y 'Llwybr Arweinyddiaeth'. Caiff gwybodaeth am eu cynnydd eu rhan-nu'n rheolaidd drwy gyfarfodydd y Grŵp Arweinyddiaeth Rhanbarthol. Drwy'r cydweithio a'r cyfathrebu hwn, sicrheir y gall yr Awdurdodau Lleol adnabod anghenion datblygu a thargedu rhagor o gynhaliaeth os oes angen.

Addaswyd yr holl raglenni arweinyddiaeth i'w cyflwyno'n rhithiol. Mae athrawon wedi dangos ymrwymiad teilwng iawn i ddatblygu eu harferion a'u sgiliau arwain yn ystod y cyfnod Covid-19.

Mae cydweithio effeithiol i gefnogi penaethiaid newydd a phenaethiaid dros dro. Mae'r rhag-len yn cynnwys arlwy gyfoethog o hyfforddiant rheolaidd drwy gydol y flwyddyn ysgol er mwyn paratoi penaethiaid i allu gwneud eu gwaith yn llwyddiannus fel penaethiaid, gan gyn-nwys sesiynau briffio ar reoli cyllid, diogelu, diogelwch safle ymysg elfennau rheolaethol eraill (gwahoddir penaethiaid ac arweinwyr profiadol hefyd). Mae gan bob pennaeth newydd fentor sydd yn bennaeth profiadol a llwyddiannus i ddarparu cymorth cadarn ar faterion rheolaethol lleol mewn perthynas â'u gwaith fel penaethiaid. Golyga hyn fod penaethiaid newydd yn cael cymorth amserol a phrydlon ac amryw o ffynonellau cymorth, fel y bo angen, yn ogystal â chyfleoedd da i ddatblygu eu gwybodaeth a dyfnhau eu sgiliau yn y rôl.

Darperir arlwy gyfoethog o ddatblygiad proffesiynol i gymorthyddion dysgu drwy'r rhaglenni cenedlaethol, h.y. y Llwybr Dysgu i Gymorthyddion Dysgu. Mae'r LIDCD yn cynnwys rhag-len 'Sefydlu', 'Cymorthyddion wrth eu gwaith', a'r 'Darpar CALU', sy'n arwain at asesiad statws CALU. Yn yr un modd â'r rhaglen Arweinyddiaeth i athrawon, mae'r rhaglenni hyn yn annog unigolion i fod yn ymarferwyr myfyriol sy'n gwerthuso eu harferion yn erbyn y 'Safon-au Proffesiynol ar gyfer Cynorthwyo Addysgu.'

Addaswyd yr holl raglenni CALU i'w cyflwyno'n rhithiol, newid a groesawyd yn fawr gan gymorthyddion dysgu. Rhoddwyd y rhaglen 'Sefydlu' ar ffurf rhestr chwarae Addaswyd y rhaglen 'Cymorthyddion wrth eu gwaith' yn ystod 2021-22 i'w gyflwyno'n rhithiol.

Lluniwyd rhaglen Darpar CALU genedlaethol yn 2020 sydd bellach ar ei bedwerydd cylch. Wedi gwblhau'r rhaglen Darparu CALU newydd, a bodloni gofynion cymwysterau llythren-nedd a rhifedd, gall cymorthyddion dysgu wneud cais am asesiad statws CALU.

Wrth i'r Awdurdodau Lleol a GwE gydweithio, gwelwyd cymorth cynhwysol iawn yn cael ei ddarparu i arweinwyr ysgolion er mwyn sicrhau bod eu lleoliadau yn ddiogel i ddychwelyd iddynt wedi'r cyfnod clo cyntaf. Mabwysiadwyd dull gweithredu rhanbarthol ar draws y rhan-barth i greu adnodd pwrpasol ar ffurf dangosfwrdd hylaw iawn. Mae'r dangosfwrdd hwn yn rhoi canllawiau cadarn iawn i arweinwyr ar adnabod peryglon posibl wrth gynllunio ar gyfer plant, staff a rhanddeiliaid eraill wrth ddychwelyd i'r ysgol. Ar ben hyn, rhydd yr adnodd hwn ganllawiau trylwyr iawn i ysgolion ar sut i leihau'r peryglon a nodir - drwy gasglu'r holl ddog-fennau canllaw perthnasol mewn un lle o dan penawdau fel Diogelwch, Safle a Chyfleuster-au, Staffio, ymysg penawdau eraill.

Mae cydweithio effeithiol ar lefel clwstwr yn y cynradd ac yn y gynghrair uwchradd yn gryf-der yn y rhanbarth. Mae'r holl Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant sy'n Ymgynghorwyr Cyswllt yn yr ysgolion cynradd yn brofiadol ac wedi bod yn cefnogi clystyrau penodol am gyfnod estynedig. Golyga hyn fod gan y gwasanaeth rhanbarthol a'r awdurdodau lleol bellach adna-byddiaeth drylwyr o gryfderau ac anghenion ysgolion penodol a chlystyrau/grwpiau o ysgol-ion. Ceir nifer o enghreifftiau ar draws y dalgylch sy'n dangos bod systemau a phrosesau ar gyfer cydweithio yn aeddfedu ymysg ysgolion er mwyn rhannu arbenigedd ymysg ysgolion a lleihau llwyth gwaith wrth ymateb i'r Daith Ddiwygio. Ar y gorau, mae'r cydweithio yn gweld arweinwyr o bob haen yn cyfarfod yn gyson i drafod a rhannu arferion da, yn cydweithio mewn ffordd strwythuredig gan lwyddo i ddatblygu amrywiaeth eang o feysydd fel Cwric-wlwm i Gymru, addysgeg, Anghenion Dysgu Ychwanegol, digidol a phontio cynradd-uwchradd. Mae'r cydweithio hwn wedi arwain at wella profiadau a deilliannau dysgwyr.

Mae'r Penaethiaid a'r staff a fu'n rhan o'r rhaglen i gyd yn gytûn y bu'r broses hon yn sylfaen gref iddynt allu cydweithio a rhannu adnoddau dros y cyfnodau clo. Nodwyd hefyd ei bod yn sylfaen gref i ddatblygu darpar arweinwyr ymysg yr hwyluswyr gwelliant.

ADDYSGU

Mae ansawdd yr addysgu'n gyffredinol gadarn ar draws y sectorau ac mae gweithredu pwr-pasol yn digwydd i wella a chysoni ble gwelir amryfuseddau. Mae GwE wedi gweithredu'n gadarnhaol i gefnogi arweinwyr ac athrawon i wella ansawdd y dysgu ac addysgu yn ystod y cyfnod Covid-19 a chyn hynny. Ers cychwyn y cyfnod clo, bu'r rhanbarth yn weithredol yn ei chefnogaeth i ysgolion. Darparwyd a rhannwyd ystod eang o ddeunyddiau a modelau saf-onol dysgu o bell a chyfunol drwy lwyfannau digidol megis 'Google Classroom' a Chanolfan Cefnogaeth GwE. Canolfan Cefnogaeth GwE. Mae'r gwaith wedi tynnu ar ganfyddiadau ymchwil i arferion rhyngwladol effeithiol yn y maes.

Mae'r cydweithio mewn clystyrau a chynghreiriau i gyd-ddatblygu a rhannu adnoddau ac ar-ferion llwyddiannus yn y maes hwn wedi bod yn gryfder yng Ngwynedd ac yn tystio i'r ber-thynas waith gadarn sydd ar waith rhwng rhanddeiliaid. Mae penaethiaid wedi gwerthfawrogi cyfraniadau'r Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant Cyswllt a swyddogion yr Awdurdod o ran darparu cymorth ac arweiniad i ysgolion a chlystyrau i ddatblygu eu darpariaethau. Bu hwyl-uso cyfarfodydd clwstwr a chynghreiriol yn allweddol i rannu syniadau ac arferion da ar gyfer datblygu eu darpariaeth dysgu o bell a chyfunol. Nodwyd hefyd bod y cyfarfodydd hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar eu hiechyd meddwl a'u lles.

Darparwyd hefyd ystod o ganllawiau ac adnoddau o safon uchel i gefnogi ysgolion i wella ymgysylltiad rhieni, a gweithiwyd hefyd â Mike Gershon i hwyluso mynediad rhieni i ddeunyddiau safonol fel eu bod hwythau'n gallu cefnogi eu plant. Mae ymateb cadarnhaol wedi bod i ddeunyddiau 'Helpu Eich Plentyn i Ddysgu', 'Helpu Eich Plentyn yn ei Arddegau i Ddysgu' ac i'r adnodd 'Adolygu Hefo Mike'. Mae'r ystod o strategaethau adolygu hefyd

wedi dylanwadu ar arferion llawr dosbarth athrawon wrth iddynt baratoi dysgwyr CA4 a 5 ar gyfer arholiadau eleni.

Dros y ddwy flynedd a hanner ddiwethaf, mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi gwneud defnydd effeithiol iawn o ganllawiau ac arweiniad ar ddarparu addysg o bell ac addysg gyfunol gan gynnwys cynllunio arferion adalw a dysgu llwyddiannus wrth i'r dysgwyr ddychwelyd i ddisgu wyneb yn wyneb. Bu ffocws priodol hefyd ar draws ysgolion yr Awdurdod hefyd i adnabod gwaelodlin wedi i'r dysgwyr ddychwelyd ac i weithredu cynlluniau pwrpasol mewn ymateb i unrhyw fylchau yn y dysgu.

Dros y cyfnod, mae GwE wedi cefnogi ysgolion i werthuso ansawdd eu darpariaeth dysgu gyfunol a dysgu o bell, ac wedi rhannu enghreifftiau ac astudiaethau achos lleol o ddarpar-iaethau effeithiol i leihau amrywiaethau. Mae trafodaethau rheolaidd gydag arweinwyr ac athrawon dros y cyfnod, prosesau craffu ar waith dysgwyr (boed hynny ar y safle neu'n rhithiol) ac mewn rhai enghreifftiau, ymuno mewn teithiau dysgu, oll wedi arwain at gyflwyno profiad-au gwerthfawr a phwrpasol i'r ystod gallu a hynny dan amgylchiadau anodd a heriol iawn. Mae tystiolaeth glir hefyd bod nifer uwch o ymarferwyr bellach yn gallu defnyddio'r dechnol-eg yn fwy hyderus i gefnogi'r dysgu. Mae hwn yn un o'r manau twf allweddol.

Cafodd y Rhaglen Dysgu Carlam effaith gadarnhaol ar sgiliau sylfaenol a lles wedi i blant ddychwelyd i addysg ffurfiol yn dilyn y cyfnod clo. Roedd pob ysgol wedi sicrhau eu bod yn cynnal gweithgarwch asesu mewnol er mwyn adnabod effaith y cyfnod clo ar les a dysgu'r plant, boed hynny'n asesiad meintiol neu'n ansoddol. Er mai lleiafrif bychan o rieni a theu-luoedd na fuodd yn ymgymryd â thasgau a gweithgareddau yn ystod y cyfnod clo, cyfran-nodd hyn at sefyllfa ble roedd disgyblion angen cefnogaeth carlam ar ôl dychwelyd i'r dos-barth. Ym marn athrawon, cafodd y cyfnod clo effaith ar hyder a lles y mwyafrif o ddisgyb-lion, gydag ymddygiad ychydig o ddisgyblion yn dirywio. Gyrrwyd y gwaith carlam yn llwydd-iannus gan arweinwyr ysgolion yn dilyn adnabod safonau gwaelodlin.

Mae pob ysgol wedi gwneud defnydd pwrpasol o'r amryfal grantiau a'r rhan fwyaf wedi cyf-logi neu ymestyn oriau athrawon neu gymorthyddion er mwyn targedu grwpiau ac unigolion ym meysydd llythrennedd, rhifedd a lles. Darparwyd arweiniad a chanllawiau gan GwE, gyda nifer dda o ysgolion yn manteisio ar hyfforddiant penodol megis sesiynau lles 'Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma' (TIS), hyfforddiant SAFMEDS, Headsprout, Elklan.

Mae ysgolion yn gyffredinol wedi ymateb yn gadarn dda i'r her ac yn gallu tystio bod cyn-nydd a gwelliannau amlwg yn safonau sgiliau sylfaenol llawer o'r disgyblion oedd wedi eu tar-gedu drwy'r cynlluniau carlam hyn.

Mae'r ysgolion yn parhau i ddarparu strategaethau ymyrraeth effeithiol i ddisgyblion, e.e. drwy sesiynau dysgu manwl dyddiol, sesiynau SAFMEDS i ddatblygu sgiliau darllen/sillafu Cymraeg a Saesneg, sesiynau Tric a Chlic i ddatblygu sgiliau llythrennedd yn y Cyfnod Syl-faen, gweithgareddau TIS penodol, cynnal grwpiau Maethu, Talkabout, neu Mind Mechanics. Mae pob ysgol yn cydnabod bod y gwaith targedu manwl hwn yn cael effaith gadarnhaol ar safonau, lles a hyder disgyblion ac mae nifer dda yn nodi iddynt weld disgyblion bregus yn llwyddo i ymdopi'n well gyda heriau dosbarth prif lif a heriau cymdeithasol amrywiol.

Mae arweiniad dwys wedi'i gyflwyno i gefnogi ysgolion gyda'u paratoadau ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd. Yn ganolog i'r gwaith hwn mae'r ffocws ar addysgeg a'r 12 egwyddor. Ers mis Medi 2021, mae'r gwasanaeth a chynrychiolwyr o'r ysgolion wedi bod yn gweithio'n effeithiol gyda'r Athro Graham Donaldson i fynd trwy'r broses o ddyfnhau dealltwriaeth yng-lŷn â Fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Fel rhan o'r gwaith hwn, hyrwyddwyd cydweithio llwyddiannus sy'n golygu bod ysgolion wedi gallu cyd-gynllunio enghreifftiau a modelau i'w rhannu ar draws y rhanbarth.

Mae prosiect rhanbarthol ymchwil gweithredol asesu ffurfiannol GwE a Shirley Clarke wedi bod yn un o gonglfeini'r rhaglen dysgu proffesiynol ers Tachwedd 2017 gydag ysgolion yn ymgysylltu â'r prosiect mewn 3 haen, dros gyfnod o 4 blynedd (Haen 3 wedi bod dros ddwy flynedd oherwydd cymhlethdodau Covid-19). Mae arfarniad o effaith uniongyrchol y prosiect ar ysgolion y rhanbarth yn nodi:

- effaith gadarnhaol ar ansawdd addysgu mewn dosbarthiadau ac ar safonau cyrh-aeddiad lles disgyblion, eu hagweddau at ddysgu a'u datblygiad fel dysgwyr annibyn-nol.
- athrawon wedi dyfnhau dealltwriaeth o addysgeg effeithiol a hynny ar sail ymchwil lleol a rhyngwladol eang a chyfredol. Maent hefyd wedi datblygu'n arweinwyr add-ysgu yn eu hysgolion a thu hwnt.
- athrawon wedi ymgymryd â gwaith ymchwil gweithredol yn eu hysgolion, ac wedi cydweithio'n broffesiynol ac arloesi'n hyderus. O ganlyniad, mae'r ysgolion sy'n rhan o'r prosiect yn datblygu'n dda fel sefydliadau sy'n dysgu.
- ffocws cryfach ar addysgeg effeithiol mewn cydweithio clwstwr ar yr ynys.
- cyfraniadau amlwg at wella parodrwydd a pharatoadau ysgolion ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm newydd e.e. ffocws cynyddol i'r pedwar diben, y 12 egwyddor addysg-egol, ysgolion fel sefydliadau sy'n dysgu, y safonau proffesiynol i arweinwyr ac ath-rawon, dibenion asesu ac egwyddorion cynllunio.
- ysgolion wedi gwneud defnydd da ac effeithiol o egwyddorion a strategaethau asesu ffurfiannol mewn dysgu o bell a dysgu cyfunol.
- rhieni wedi dod i ddeall mwy am asesu ffurfiannol wrth gefnogi eu plant gartref, e.e., pwerau dysgu, deilliannau dysgu, meini prawf llwyddiant ac adborth llafar.

Mae ffocws cyson wedi bod hefyd ar gefnogi ysgolion i wella ansawdd y ddarpariaeth wa-haniaethol ar draws yr ystod gallu. Mae sefydlu Rhwydwaith Cydlynwyr MATH uwchradd yn un enghraifft benodol o'r gwaith hwn. Mae arweiniad a chefnogaeth benodol wedi bod i feith-rin gwell dealltwriaeth a hyder ymysg cydlynwyr i arwain ar y maes yn draws-ysgol ac i ddat-blygu eu prosesau a'u systemau o ran adnabod, tracio a chefnogi'r grŵp penodol hwn o ddysgwyr Cyflwynwyd mewnbyn hefyd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r datblygiadau cenedlaethol traws-gonsortia yn y maes. Fel grŵp, maent yn cydweithio i sicrhau dealltwr-iaeth gyffredin a sut i sicrhau lefel her briodol yn y cynllunio a sut i hyrwyddo strategaethau adalw ac adolygu. Mae'r adborth o'r ysgolion dan sylw wedi bod yn hynod gadarnhaol ac mae gwaith yn mynd rhagddo i arfarnu'r effaith ar ansawdd y ddarpariaeth ac ar safonau cyflawniad.

Mae'r gwasanaeth hefyd wedi cydweithio'n effeithiol gydag arbenigwr allanol i ddarparu dat-blygiad proffesiynol o'r radd flaenaf i ddatblygu arddulliau effeithiol o wahaniaethu ac ar ddefnyddio trafodaeth yn effeithiol yn y dosbarth. Mae hyn wedi arfogi staff i wneud defnydd grymus o arddulliau amrywiol megis tacsonomi, cwestiynu effeithiol, modelu a sgaffaldio i gynllunio gwahaniaethu effeithiol i ymateb i anghenion cyffredinol (universal) yr amrediad o ddysgwyr yn y dosbarth. Mae'r rhaglen hon wedi ei darparu ar dair haen - sesiynau penodol ar gyfer cydlynwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol fel bod modd iddynt gefnogi athrawon yn eu hysgolion yn llwyddiannus; sesiynau ar gyfer cymorthyddion i'w grymuso wrth iddynt ym-drin â dysgwyr a'u cefnogi yn y dosbarth ynghyd â sesiynau i athrawon dosbarth i ddatblygu darpariaeth wahaniaethol gyfoethog ac i wella'r defnydd o drafodaeth i gefnogi hynny.

Mae ystod o rwydweithiau a fforymau yn weithredol hefyd i gefnogi arweinwyr ar bob lefel i fod yn arwain yn fwy hyderus ac effeithiol ar addysgeg. Yn yr uwchradd, er enghraifft, sefyd-lwyd Rhwydwaith Dysgu ac Addysgu ar gyfer uwch arweinwyr. Mae tystiolaeth bod y cyd-weithio yn y rhwydwaith wedi bod yn gryfder neilltuol ac wedi bod yn allweddol i sicrhau cys-ondeb gweithredu ym maes dysgu ac addysgu yn y pum ysgol uwchradd. Er mwyn cefnogi dysgu ac addysgu dros y cyfnod clo, rhoddwyd ffocws penodol ar gefnogi'r arweinwyr i ym-ateb i effaith y pandemig ar ddysgu ac addysgu. Gweithiodd y rhwydwaith oddi fewn i bara-medrau ac egwyddorion cyffredin gyda'r nod o sicrhau bod profiadau pob plentyn y gorau y gallant fod. Fel rhan o'r gefnogaeth gan GWE i'r rhwydwaith, rhoddwyd arweiniad ar Ddysgu o Bell a Dysgu Cyfunol a rhannwyd adnoddau er mwyn cefnogi'r ysgolion gyda'r gwaith.

Drwy gyfrwng y rhwydwaith, ymatebwyd i anghenion dysgu proffesiynol er mwyn gwireddu'r egwyddorion a sicrhawyd bod hyfforddiant digidol yn weithredol. Yn ogystal â hyn, datblyg-wyd adnoddau a rhannwyd arferion llwyddiannus. Gwelwyd effaith yr hyfforddiant a'r cyd-weithio hwn ar hyder yr athrawon i addasu eu dulliau addysgu i weddu i wahanol sefyll-faoedd, yn y profiadau eang oedd ar waith ac yn ansawdd a diwyg yr adnoddau a ddarpar-wyd i'r disgyblion.

Llwyddwyd i werthuso effaith y gweithredu yn ystod y pandemig drwy sicrhau mynediad ar-weinwyr i Google Classroom i wirio ansawdd darpariaeth adrannol; cyfarfodydd rhithiol rheolaidd rhwng UDA a staff er mwyn trafod ac addasu unrhyw raglenni gwaith/gwersi; ym-ateb i lais y dysgwyr/holiaduron; fforymau a chyngor disgyblion. Roedd galwadau ffôn rheol-aidd gyda'r cartrefi yn elfen gref o'r gweithredu tîm oedd ar waith mewn ysgolion a chanfydd-iadau yn arwain at weithredu dilynol neu addasu darpariaeth dysgu ac addysgu yn ôl yr ang-en. Drwy gydol y cyfnod, mae'r ysgolion wedi gwahodd yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant i ymuno ag ymarferion craffu a theithiau dysgu. Yn ystod cyfnodau clo a dysgu cyfunol, rhoddwyd mynediad o bell i ddogfennau addysgu a gwaith disgyblion. Mae adroddiadau gan yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant yn cyfeirio at effaith gadarnhaol y gweithredu ar y ddar-pariaeth.

Mae'r sylw'r rhwydwaith i ddysgu ac addysgu yn parhau gyda'r ffocws cyfredol ar ddat-blygu'r 12 egwyddor addysgegol fel rhan o'r paratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd.

Mae'r rhwydweithiau pynciol hefyd wedi bod yn weithredol ar gyfer y pynciau craidd yn yr uwchradd. Mae ffocws y gwaith wedi bod ar gefnogi arweinwyr canol i arwain y dysgu a'r addysgu; ar hwyluso a chefnogi cydweithio cymheiriol ac ar rymuso prosesau a gweithdref-nau arfarnu a chynllunio gwelliannau; ar feithrin gwell dealltwriaeth o gynllunio ac addysgeg yng nghyd-destun y cwricwlwm newydd; ar wella rhaglenni ymyrraeth ym meysydd llythren-nedd a rhifedd ynghyd â chefnogi agweddau penodol ar baratoi ar gyfer arholiadau ac ases-iadau CA4 a CA5. Caiff gwaith y rhwydweithiau ei werthfawrogi'n fawr gan arweinwyr uwch-radd a gwneir defnydd effeithiol o'r adnoddau safonol sydd wedi eu cyd-ddatblygu a'u car-trefu ar Ganolfan Cefnogaeth GwE, safweoedd Tanio [Gwyddoniaeth], MathsCymru [Ma-themateg], Y Pair [Cymraeg] a Herio [Saesneg].

Mae effaith y gwaith rhwydweithiol i'w weld ar sawl lefel ac ar draws ystod o agweddau:

- arweinwyr canol wedi'i huwchsgilio mewn gwybodaeth a dealltwriaeth o fethodoleg ac ansawdd cynllunio e.e. strategaethau adalw, strategaethau i wella gwaith llafar ac ysgrifennu, defnydd o offerynnau technegol i feithrin sgiliau pynciol ac ati.
- arweinwyr canol wedi meithrin gwell dealltwriaeth a gwybodaeth o'r 12 egwyddor a'r paratoi tuag at y cwricwlwm newydd.
- arferion da wedi cael eu rhaedru ac yn cael eu mabwysiadu'n eang. Nifer sylweddol o arweinwyr wedi mynegi gwerthfawrogiad o'r cyfleoedd i rannu syniadau a datblyg-iadau ac i gael cefnogi ei gilydd yn broffesiynol.
- defnydd cynyddol o ddeunyddiau llyfrgell ddigidol Canolfan Cefnogaeth GwE ac o'r safweoedd pynciol i wella profiadau i ddysgwyr, paratoi dysgwyr ar gyfer arholiadau a pharatoi rhaglenni ymyrraeth bwrpasol.
- cynnydd yn lefel hyder arweinwyr ac athrawon yn eu sgiliau digidol.
- arweinwyr yn fwy hyderus oddi fewn i brosesau pennu rhagfynegiadau, asesiadau a graddau.
- targedu effeithiol i hyrwyddo sgiliau llafaredd y Gymraeg e.e. prosiect 'Ein Llais Ni'.

Yn ychwanegol i'r rhwydweithiau a'r fforymau, mae cefnogaeth benodol ar gael i bob ysgol uwchradd unigol ac mae'r targedu hwn wedi arwain at welliannau amlwg mewn sawl achos. Mae cynnwys Cynllun Cefnogaeth ysgol unigol yn seiliedig ar anghenion penodol yr ysgol ei hun sy'n deillio o'i hunan arfarniad ac sy'n destun blaenoriaeth yn y Cynllun Datblygu Ysgol. Mae cefnogaeth i wella agweddau ar ddysgu ac addysgu yn ganolog i'r cynlluniau hyn. Cânt eu llunio ar y cyd â'r uwch dimau rheoli a'r Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant. Mae'r ber-thynas a'r cydweithio rhwng ysgolion a GwE yn gryf iawn a gwelir effaith gadarnhaol i'r gefn-ogaeth ar sawl agwedd ar waith yr ysgolion.

Yn y sector cynradd mae gan bob un o'r Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant cyswllt brofiad helaeth o weithio gydag ysgolion penodol dros gyfnod estynedig o amser. Mae hyn wedi ar-wain at adnabyddiaeth gadarn o gryfderau ac anghenion gwella - ar lefel ysgol unigol a chlwstwr. Mae enghreifftiau niferus o gefnogaeth bwrpasol ac effeithiol i ysgolion ar wella agweddau penodol ar ddysgu ac addysgu.

Mae tystiolaeth gadarn bod y pecyn cefnogaeth ar gyfer disgyblion 3-8 oed boed ar lefel ysgol unigol, clwstwr neu awdurdod, yn effeithiol. Yn y rhan fwyaf o ysgolion mae hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar y ddarpariaeth a deilliannau disgyblion yn ogystal â lleihau amryw-iadau o fewn yr ysgolion. Mae'r gefnogaeth hefyd wedi sicrhau dealltwriaeth ddyfnach o eg-wyddorion ac addysgeg y Cyfnod Sylfaen, sy'n cyd-fynd â chanllawiau 'Galluogi Dysgu'

ac 'Addysgeg' Cwricwlwm i Gymru. Mae'r pecyn cefnogaeth yn cynnwys cynnig proffesiynol i UDA, athrawon a chymorthyddion disgyblion 3-8 oed ar ffurf rhwydweithiau tymhorol, rhag-len hyfforddiant rhanbarthol a hyfforddiant wedi'i deilwra i glystyrau. Mae'r ffocws yn bennaf ar ddatblygu agweddau o'r addysgeg, addysgu a lles o fewn profiadau dysgu ymarferol a hol-istaidd ynghyd â hyfforddi ymarferwyr i ddatblygu eu rolau fel hwyluswyr dysgu effeithiol. Mae gan bob ymarferydd fynediad at y cynnig proffesiynol a'r adnoddau sy'n cefnogi'r dysgu drwy Ganolfan Cefnogaeth GwE. Mae llawer o ysgolion o fewn yr Awdurdod yn defnyddio'r gweminarau mewn cyfarfodydd staff a HMS i uwchsgilio'r gweithlu. Mae tystiolaeth o ysgol-ion yn nodi bod hyn yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd y ddarpariaeth (profiadau dysgu ac addysgu) ac ar ddeilliannau disgyblion.

Ers 2019, mae'r cynnig proffesiynol yn cynnwys ymarferwyr B13 er mwyn adeiladu ar rai o egwyddorion y Cyfnod Sylfaen yn CA2 fel paratoad ar gyfer Cwricwlwm i Gymru. Bu i'r cynnig proffesiynol barhau drwy gydol y cyfnod clo gyda'r ddarpariaeth yn cael ei chynllunio i dargedu'r agweddau hynny y bu i ysgolion eu hadnabod fel rhai a oedd angen eu blaenor-iaethu yn sgil Covid-19, e.e. sgiliau cyfathrebu disgyblion ac iechyd a lles. Roedd y ffocws ar ddatblygu'r sgiliau hyn o fewn addysgeg ddatblygiadol addas. Mae tystiolaeth o effaith y rhaglen gefnogaeth hon yn cynnwys:

- dyfnhau dealltwriaeth ymarferwyr o sut y mae'r egwyddorion addysgegol (gan gynnwys 12 egwyddor CiG) yn cysylltu â'i gilydd i greu profiadau dysgu cynhyrchiol ac effeithiol.
- mae ymarferwyr yn defnyddio cyfuniad o ddulliau addysgegol sy'n briodol i ddatblyg-iad ac sydd yn ymateb i anghenion dysgwyr (gan gynnwys sgiliau emosiynol a chym-deithasol).
- ymarferwyr yn creu cysylltiadau trawsgwricwlaidd effeithiol i ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys, gan dynnu ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol dysgwyr.
- ymarferwyr yn ystyried nid yn unig yr amgylchedd dysgu ffisegol, ond hefyd yr hin-sawdd emosiynol sy'n cefnogi dysgwyr i gyflawni eu potensial.
- dyfnhau dealltwriaeth ymarferwyr o bwysigrwydd arsylwi yn eu hymarfer bob dydd er mwyn cael gwell dealltwriaeth o anghenion, sgiliau a chynnydd disgyblion; caniatáu i ymarferwyr ganfod y dulliau a ffafrir gan blant a phobl ifanc o ran dysgu, a'r modd gorau o'u hysgogi i gyfranogi yn y broses ddysgu; canfod y dysgwyr hynny sydd ef-allai angen cymorth ychwanegol i'w helpu i gyflawni eu potensial yn llawn.
- mae ymarferwyr yn deall bod arsylwadau effeithiol yn rhoi modd iddynt gynllunio dar-pariaeth sydd yn cefnogi ymrwymiad a mwynhad dysgwyr yn eu dysgu, yn ogystal â chynllunio i'w cefnogi i symud i gam nesaf y dysgu.
- ymarferwyr yn deall bod angen i asesu fod yn broses barhaus sydd wedi'i gwreiddio mewn arferion o ddydd i ddydd, mewn modd anweladwy o fewn y dysgu a'r addysgu.

Yn gyffredinol, mae arsylwadau Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant a chanfyddiadau arolyg-iadau Estyn ble'n berthnasol, yn nodi bod y rhaglen gefnogi'n cael effaith gadarnhaol ar an-sawdd y ddarpariaeth a deilliannau disgyblion gydag ymarferwyr yn gwneud gwell defnydd o arsylwadau a strategaethau Asesu ar gyfer Dysgu i gynllunio'r camau nesaf yn y dysgu i all-uogi cynnydd.

Pan gyfyd pryder am ysgol gynradd, cytunir ar Gynllun Cefnogaeth penodol a phwrpasol gydag arweinwyr yr ysgol a'r Awdurdod. Mae'r cynlluniau hyn yn cael eu monitro'n rheolaidd a'u haddasu'n unol â'r gofyn. Yn hanesyddol, mae'r ysgolion hyn yn gwneud cynnydd cadarn o ganlyniad i'r ymyrraeth benodol.

Ar draws y ddwy sector, mae cefnogaeth ac arweiniad o ansawdd wedi'i gyflwyno i wella an-sawdd y cynllunio a'r ddarpariaeth mewn llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol.

Yn ychwanegol i'r arlwy dysgu proffesiynol, mae ysgolion unigol wedi cael cymorth unigol ac mae effaith yr ymyrraethau i'w gweld yn ansawdd a safonau'r sgiliau mewn amryw o ysgol-ion, yn lefel hyder athrawon ac yn y cynnydd a welir mewn cydweithio rhwng ysgolion. Mae'r arlwy o arweiniad a chefnogaeth i ysgolion yn cynnwys arweiniad ar gynllunio i gyd-lynwyr Llythrennedd/Rhifedd/CD; cefnogaeth i ANG gyda chyflwyno gwersi effeithiol, cefn-ogaeth benodol i ddatblygu llafaredd er mwyn gwella sgiliau mathemategol a gwyddonol; ar-weiniad i wella lefel yr her yn y cynllunio; dyfnhau sgiliau mathemategol a gwella sgiliau dar-llen lefel uwch. Caiff y rhaglen ei chyfoethogi ymhellach gan gyfarfodydd tymhorol y rhwyd-weithiau perthnasol. Dros y cyfnod Covid-19 hefyd, bu cydweithio agos gydag ysgolion i ddatblygu deunyddiau a phecynnau dysgu o bell i gefnogi ysgolion i ddatblygu

sgiliau syl-faenol dysgwyr. Mae effaith y gwaith wedi ei gofnodi mewn sawl adroddiad arfarnol ac yn yr adborth a dderbyniwyd gan arweinwyr ysgolion.

Mewn cydweithrediad â Phrifysgol Bangor ac arbenigwyr ym maes ymchwil, datblygwyd adnoddau, rhaglenni a phecynnau i gefnogi hyfedredd darllen yn y ddwy iaith. Hefyd bu cydweithio ar ddeunyddiau SAFMEDS i gefnogi sgiliau rhifedd. Mewn amryw o ysgolion, gwelir bod y rhaglenni hyn wedi cael dylanwad cadarnhaol ar ruglder darllen dysgwyr ac ar hyder athrawon a staff cefnogi i ddarparu.

Darparwyd sesiynau briffio byw i benaethiaid ac arweinwyr ar sut i wneud defnydd effeithiol o'r asesiadau cenedlaethol mewn darllen a rhif a bu i hyn gynyddu dealltwriaeth a hyder wrth iddynt fynd ati i fesur cynnydd dysgwyr unigol dros y cyfnod.

Yn yr uwchradd, rhoddwyd ffocws penodol ar gefnogi rhaglenni dysgu carlam a darparu ad-noddau ymyrraeth yn CA3 ac arweiniad ar strategaethau i wella ymgysylltu gyda rhieni. Yn ychwanegol, datblygwyd pecyn cymorth (toolkit) Llythrennedd sy'n cefnogi gwaith cynllunio a sgaffaldio cyfleoedd ar gyfer darllen ac ysgrifennu ac sy'n helpu i ddysgu a datblygu geirfa ynghyd â deunyddiau adolygu ac adalw. Mae'r rhain wedi eu rhannu ag ysgolion trwy gyf-rwng safwe Tanio a Chanolfan Cefnogaeth GwE. Mae hyn wedi arwain at raglenni ymyr-raeth o well ansawdd ac mae ysgolion yn adrodd i hyn arwain at gynydd yn rhuglder a hy-der dysgwyr ac at well dealltwriaeth ymysg staff o sut i fynd ati i sgaffaldio a chynllunio.

Yn y maes Cymhwysedd Digidol, mae'r cynnig dysgu proffesiynol yn canolbwyntio ar wneud defnydd effeithiol o'r gwasanaethau sydd ar gael drwy Hwb i ddatblygu'r dysgu a'r addysgu ac i wella cymhwysedd digidol y dysgwyr. Yn dilyn yr hyfforddiant a gynigwyd, bu cynnydd yn nifer y dysgwyr sy'n mewngofnodi i Hwb yn fisol.

Mewn ymateb i'r pandemig cynhaliwyd cyfres o weminarau a hyfforddiant ar-lein yn canol-bwyntio ar ddefnyddio llwyfannau dysgu yn effeithiol i gynnal y dysgu a'r addysgu trwy gyf-nodau o ddysgu o bell a dysgu cyfunol.

Yn ddiweddar, darparwyd Rhaglen Hwyluswyr Digidol ble roedd pob clwstwr yn enwebu unigolyn, sef Pencampwr Digidol, i gydweithio'n agos gyda'r Awdurdod Lleol a GwE i ddat-blygu arweinyddiaeth strategol o'r maes digidol yn y clwstwr. Mae clystyrau wedi dechrau ail-gydio yn y rhaglen drwy enwebu hwylusydd i'w cynrychioli. Mae mwyafrif y clystyrau wedi ffurfio gweithgor i oruchwylio'r datblygiadau digidol ac i ymgorffori cymhwysedd digidol yn llawn fel rhan o Gwricwlwm i Gymru.

Darparwyd cefnogaeth benodol hefyd i wella ansawdd y dysgu a'r addysgu mewn pynciau STEM. Mae STEM Gogledd yn brosiect sy'n cael ei ariannu gan grant Ewropeaidd (ESF) sy'n gweithredu ar draws siroedd Ynys Môn, Conwy a Gwynedd. Dechreuodd y prosiect yn 2019, a'i brif nod yw ysbrydoli, annog a chefnogi pobl ifanc i ddilyn pynciau STEM yn yr ysg-ol, a'u hannog i barhau i astudio a dilyn gyrfa yn y maes. Mae'r prosiect yn defnyddio mentor-iaid Gyrfa Cymru sydd wedi'u hyfforddi i ddarparu arweiniad a chymorth STEM i fyfyrwyr ar sail 1-1 ac mewn grŵp, ac yn rhedeg ochr yn ochr â safle Hwb STEM Gogledd sydd hefyd yn fan cyfeirio ar gyfer gyrfaedd, prentisiaethau a chyrtsiau ôl-16.

Mae hefyd yn ymgysylltu â grwpiau o ddisgyblion i herio stereoteipiau a hyrwyddo cyfle cyf-artal i ferched yn arbennig, gan eu hannog i ymgysylltu â phrosiectau STEM eraill ESF megis Technocamps. Mae STEM Gogledd hefyd yn gweithio'n uniongyrchol gydag athrawon i gefnogi STEM wrth iddynt baratoi i gyflwyno Cwricwlwm i Gymru, a'u cefnogi hefyd i inte-greiddio Gyrfaedd a Phrofiadau Cysylltiedig â Gwaith yn y cwricwlwm. Mae Miller Res-earch Audit wedi cynnal gwerthusiad llawn o'r prosiect a rhyddhawyd yr adroddiad terfynol yn ddiweddarach yn 2022 ar ôl ymgynghori â'r holl randdeiliaid. Yn seiliedig ar ein hymwneud ag ysgolion dros y cyfnod, ceir tystiolaeth gadarn o effaith gadarnhaol y prosiect ar draws ystod eang o agweddau. Nodwyd y manylion mewn adroddiad cynhwysfawr.

6. Y GYMRAEG

EIN LLAIS NI

Prosiect cydweithredol (wedi'i ariannu gan Lywodraeth Cymru) yn datblygu arferion a strat-egaethau dysgu ac addysgu llafaredd rhwng ysgolion GwE, Prifysgol Bangor a phartneriaid eraill yw Ein Llais Ni. Bwriad y prosiect yw:

- Canolbwyntio ar ddatblygu llafaredd Cymraeg dysgwyr mewn cyd-destun cyfoes sy'n berthnasol i Gymru.
- Plethu strategaethau addysgu llafaredd traddodiadol gyda strategaethau digidol.
- Rhoi'r pwyslais ar gynnig profiadau 'byw' sy'n berthnasol i fywyd go-iawn.
- Datblygu addysgeg sy'n plethu'n naturiol i egwyddorion cynllunio a gweledigaeth y Cwricwlwm i Gymru.
- Datblygu athrawon fel ymchwilwyr gweithredol - myfyrio ar ymchwil gyfoes, modelu'r strategaethau ar waith ac arfarnu llwyddiant.
- Athrawon yn rhannu astudiaethau achos o'r hyn sydd wedi ei gweithio'n dda.
- Cynhyrchu gwerthusiad o'r prosiect a chyfeirlyfr i athrawon gan ymchwilwyr o Brif-ysgol Bangor.
- Datblygu pecyn cefnogol ar gyfer dysgu proffesiynol.

Rhodddwyd cyfle i bob ysgol cyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog y rhanbarth fod yn rhan o'r prosiect, a chafodd y 100 o ysgolion a ymgeisiodd eu derbyn. Bu i'r Awdurdodau a GwE annog ysgolion drwy fforymau strategol a chysylltiadau uniongyrchol i ddatgan diddordeb.

Mae'r athrawon sydd wedi ymrwymo i'r prosiect yn datblygu'n effeithiol fel athrawon sy'n ymchwilwyr gweithredol ac yn dechrau rhannu eu canfyddiadau hyd yma. Maent oll yn gweithio tuag at gyflwyno astudiaeth achos erbyn diwedd Tymor yr Haf 2022 yn manylu ar lwyddiant strategaethau i hyrwyddo a hybu sgiliau llafar trwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r ysgolion sy'n rhan o'r rhwydwaith wedi cael cyfleoedd i rannu eu profiadau a'u had-borth yn gadarnhaol o ran effaith gynnar treialu'r strategaethau yn eu dosbarthiadau. Maent wedi gwerthfawrogi clywed gan ysgolion eraill gan gynnwys derbyn syniadau a'u haddasu i'w dosbarthiadau nhw.

Mae GwE a Phrifysgol Bangor wedi cydweithio ar ddatblygu adnoddau cefnogol **cynhwys-fawr iawn** i'r athrawon er mwyn eu cynorthwyo gyda'r ymchwil. Mae hyn yn cynnwys:

- **Gwefan Ein Llais Ni** - holl gyflwyniadau o'r gynhadledd lansio gychwynnol, papurau a dogfennau ymchwil, enghreifftiau o arfer lwyddiannus, awgrymiadau ar gyfer addysgu a dysgu, mynediad i *Drysorfa Llais 21 (CCD)*, astudiaethau achos, enghreifftiau o raglenni ac apiau di-gidol ar gyfer hybu gwaith llafar etc.
- **Podleisiau** - cyfres o sgysiau yn ymwneud â llafaredd a dwyieithrwydd.
- **Newyddlenni** - rhannu diweddariadau gyda'r ysgolion ar unrhyw ddatblygiadau gan gynnwys ymat-eb i gwestiynau ac enghreifftiau gan ysgolion.
- **Gweminarau** - cyfres o sesiynau sy'n hybu'r defnydd o arfau digidol i gefnogi a chyfoethogi gwaith llafar.
- **Rhwydweithiau** - cyfle i rannu gwybodaeth a phrofiadau drwy gydol y flwyddyn.
- **Sesiynau Ar Alw** - cyfnod anffurfiol i unrhyw ysgol sy'n rhan o'r prosiect ei fynychu er mwyn trafod eu gwaith a derbyn diweddariadau.
- **Ymchwil** - mewnbyn gan ymchwilwyr profiadol i'r ymchwil cysylltiedig ac unrhyw argymhellion defnyddiol i gefnogi dewisiadau'r athrawon wrth gynllunio ar gyfer y gwaith.

O'r cyswllt uniongyrchol gydag athrawon sy'n rhan o'r prosiect naill ai mewn galwadau ffôn/*Teams* ymgysylltiol, mewn cyfarfodydd ar alw neu ystafelloedd trafod yn y rhwydweithiau, nodwyd fod bod yn rhan o'r prosiect wedi caniatáu ffocws penodol a llwyddiannus ar ddatblygu sgiliau siarad a gwrando Cymraeg, sydd wedi gweld dirywiad yn dilyn y cyfnodau clo, a bod cynllunio'n fwriadus ar gyfer cynnydd yn y sgiliau hynny'n dechrau dwyn ffrwyth yn enwedig o ran brwdfrydedd a hyder tuag at ddefnyddio'r Gymraeg. Mae'r prosiect hefyd wedi codi hyder yr athrawon i fod yn datblygu dulliau digidol, mwy cyfoes i ddatblygu sgiliau llafar sy'n cyplysu'n effeithiol gyda'r broses asesu ffurfiannol, yn enwedig yr agwedd o fyfyrion ar waith a gwella ansawdd y siarad. O ganlyniad, mae'r dysgwyr yn dangos brwdfrydedd tuag at gwblhau eu tasgau drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae cyswllt cryf rhwng y prosiect a pharatoadau ar gyfer y *Cwricwlwm i Gymru* ac mae'r agwedd Gymreig, lle mae anogaeth i ysgolion gynnig profiadau 'byw' yn rhoi pwrpas a chyd-destun lle mae'r dysgwyr yn gweld yr iaith y tu hwnt i furiau'r dosbarth ac yn weithredol yn eu cymuned. Mae'r gweminarau digidol wedi arfogi'r athrawon yn effeithiol gyda syniadau ar gyfer cynllunio i gyfoethogi'r gwaith llafar gan ddefnyddio rhaglenni neu apiau perthnasol ac wedi cynnig awgrymiadau a syniadau ar gyfer gwella ansawdd y siarad a'r gwrando..

GWAITH CLWSTWR

Darparwyd cyllid i ddatblygu sgiliau Cymraeg a Chymraeg anffurfiol y gweithlu pob blwyddyn ers tair blynedd, yn uniongyrchol i glystyrau er mwyn cefnogi ysgolion i gynnal gweithgar-eddau Siarter Iaith a chefnogi unrhyw aelod o staff i ddatblygu sgiliau iaith ar y lefel briodol.

Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd a buddiol gyda swyddogion awdurdod lleol er mwyn cyd-weithio ar y gefnogaeth i ysgolion. Mae cytundeb ar egwyddorion rhaglen waith y cydgysyllt-wyr clwstwr er mwyn cynllunio ar gyfer arian grant y Gymraeg. Llwyddwyd i gael cysondeb gweithredu ar draws y Gogledd.

Bydd y cydgysylltwyr yn cynllunio ac yn diweddarau taenlen 'dangosfwrdd' yn bwrpasol ar gyfer arian y Gymraeg drwy ymgynghori â swyddogion yr Awdurdod Lleol er mwyn casglu gwybodaeth am gynllunio, costau ac adrodd ar gynnydd. O ganlyniad i'r cydweithio agos, mae'r broses yn mynd rhagddi'n llyfn ac yn bwrpasol a'r cyllid wedi'i ddyrannu i'r 54 clwstwr yn 2021-22. Mewn cyfarfodydd yn ystod y flwyddyn, ac yn ffurfiol ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae'r cydgysylltwyr yn adrodd ar gynnydd ac effaith er mwyn enghreifftio arferion da ac adnabod y camau nesaf ar gyfer datblygu.

Y SIARTER IAITH

Mewn rhai clystyrau, addaswyd y gweithgareddau a gynlluniwyd yn ystod y flwyddyn naill ai oherwydd heriau staffio, neu oherwydd na fu'n bosib gweithredu fel y bwriadwyd. Serch hynny, mae enghreifftiau rhagorol ble cafodd dysgwyr profiadau cyffrous o gynllunio a phar-atoi ar gyfer datblygu'r defnydd o'r Gymraeg e.e. cydweithio â llawer o artistiaid i gynnal gwahanol weithgareddau fel cyfansoddi anthemau ysgol, cyfansoddi alawon newydd, gemau iaith, creu podlediadau i ddatllygu'r ardal leol. O ganlyniad, datblygwyd ymdeimlad o falchder mewn hunaniaeth Gymreig ac ysbrydoliaeth i siarad Cymraeg. Ceir enghreifftiau hefyd ble mae ysgolion cynradd ac uwchradd wedi cydweithio'n llwyddiannus, gydag un adran Gym-raeg mewn ysgol uwchradd yn gosod heriau cerddorol i ysgolion cynradd y clwstwr. Mae'r cydgysylltwyr wrthi'n diweddarau'r wybodaeth ar gynnydd ac effaith ar eu 'dangosfwrdd' clwstwr, gan ystyried y camau nesaf wrth gynllunio ar gyfer arian 2022-23.

DATBLYGU SGILIAU IAITH Y GWEITHLU

Cafodd y Ganolfan Iaith Genedlaethol ddata am hyfforddiant ar-lein Croeso. Yn dilyn trafod-aethau â Llywodraeth Cymru, cynigiwyd y cwrs y Gymraeg mewn Blwyddyn i ysgolion am y flwyddyn academaidd nesaf. Cynhelir cyfarfodydd misol â Canolfan Bedwyr a Canolfan Dysgu Cymraeg (Prifysgol Bangor) i hyrwyddo cyrsiau parod a chydweithio ar ddatblygu cyrsiau penodol i Awdurdodau neu ymarferwyr addysg e.e. cwrs i gymorthyddion dysgu.

7. LLESIANT

Ein prif flaenoriaeth yn ystod y cyfnod hwn o newid a tharfu digynsail yw diogelwch a lles ein plant a'n gweithlu, a gwneud popeth o fewn ein gallu i gefnogi lles corfforol a meddyliol ein plant a'n pobl ifanc drwy gydol y cyfnod hwn. Bu pwyslais ar amrywiaeth o agweddau ar yr agenda llesiant e.e. gwytnwch, addasu i amgylchedd sydd yn newid, myfyrdod personol, dysgu gweithredol ac ati.

Mae pob Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant (YCG) wedi sicrhau cyswllt rheolaidd â Phennaeth eu hysgolion cyswllt, a hynny er mwyn cefnogi eu lles a sicrhau eu bod yn derbyn y gefnogaeth angenrheidiol. Er mwyn cefnogi hyn ymhellach, cynigiwyd cyfres o weithdai i arweinwyr ysgolion a swyddogion addysg.

GDD

Gweithredwyd y strategaeth GDD ranbarthol ar draws y rhanbarth gyda phob ysgol/lleoliad yn manteisio ar y cynnig dysgu proffesiynol digidol, Meddwl yn Wahanol, yn ychwanegol at gefnogaeth gan yr YCG. Mae pob ysgol/lleoliad yn defnyddio'r dangosfwrdd GDD fel tystiolaeth o gronfeydd.

Mae tystiolaeth bod y cyllid ychwanegol dan reolaeth y consortia yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol i gefnogi'r prosiectau dysgu carlam ychwanegol yn unol â'r tîm ymchwil yn CIEREI/iechyd a lles ysgol gyfan a thargedu cynhaliaeth. Mae'r GDD yn cyd-fynd â chefnogi dull gweithredu ysgol gyfan tuag at les a thargedu cynhaliaeth/ymyraethau. Elfen GDD Blynyddoedd Cynnar y strategaeth ranbarthol - cyflwynwyd nifer o sesiynau Talk Boost i ysgolion targed; Mae wyth ysgol wedi cael yr hyfforddiant hyd yma. Rydym hefyd wedi datblygu ffurflen monitro blynyddol ALL sydd yn dangos sut y bwriedir defnyddio'r grant yn unol â'r blaenoriaethau rhanbarthol ar gyfer lleoliadau nas cynhelir..

GDD PMG A LLESIANT

Dyma'r prif ddatblygiadau:

- Mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi dechrau'r broses o newid diwylliant/ethos a meddyl-fryd yr ysgol drwy fframwaith ysgol gyfan Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma (TIS)/Dull Adferol ac Annog.
- Mae bron pob ysgol wedi bod ar hyfforddiant DP TIS ysgol gyfan ar draws y rhan-barth.
- Mae bron pob ysgol wedi bod mewn o leiaf un o'n sesiynau DP ar Lesiant.
- Mae pob clwstwr ble mae nifer uchel o PMG wedi bod ar y DP TIS neu Rhestr Wirio Arsylwi.
- Mae mwy o bolisiau a strategaethau sydd yn seiliedig ar berthynas mewn ysgolion o ganlyniad i'r DP TIS.
- Mae tystiolaeth o ddatblygu arferion cydweithredol rhwng ysgolion/clystyrau/CAMHS a gwasanaethau plant.
- Mwy o leoliadau yn hyderus i ddefnyddio ystod o fesurau effaith ac arfarnu o saf-bwynt lles.
- Mae'r cyfathrebu a'r cydweithio yn gryfach gyda'r awdurdodau lleol ac lechyd o ran y targedu cynhaliaeth a'r cymorth cyffredinol.
- Cwblhawyd y mapio Rhanbarthol ac ALL ar gyfer Llesiant.
- Mwy o ysgolion yn defnyddio dull sy'n seiliedig ar niwro-wyddoniaeth yn y dysgu a'r addysgu, gyda
  - Staff yn fwy hyderus yn eu dulliau
  - Dysgwyr yn gallu hunan-reoleiddio/myfyrio ar eu hymddygiad a'u teim-ladau yn well.
  - Newidiadau mewn Ymddygiad Dysgwyr a Gwaharddiadau
  - Agweddau at ddysgu wedi newid - dysgwyr a staff
  - Dysgwyr yn hapusach yn yr ysgol
- Pecyn TIS ymarferol i ysgolion ei ddefnyddio drwy'r dull cyffredinol
- Ffurfiwyd Rhwydwaith Cymuned sy'n Ystyriol o Drawma/Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl sy'n dod ag addysg a gwasanaethau plant ynghyd i gefnogi dysgwyr.
- Staff yn defnyddio 'Lle i fyfyrion' a sesiynau cymorth.
- Mae'r GDD PMG yn cyd-fynd â'r ffocws ysgol gyfan a CiG gyda bron pob clwstwr wedi cwblhau'r dangosfwrdd.
- Mae pob ALL/ysgol wedi manteisio ar y Cynnig DP i Arweinwyr Dynodedig.
- Gwelwyd cynnydd yn yr ysgolion sydd â PMG sydd wedi manteisio ar ein Cynnig Dysgu Proffesiynol.
- Cefnogwyd ysgolion/lleoliadau i weithredu'r dysgu proffesiynol yn y cwricwlwm a'r addysgeg yn ogystal â'r ymyraethau ychwanegol.
- Cynhaliwyd 3 sesiwn DP i ANG ar draws y rhanbarth i fod yn wybodus am drawma a gwreiddio arferion yn y dysgu a'r addysgu.
- Dyfarnwyd statws TIS i dair ysgol gynradd yn y rhanbarth.
- Mae gennym ddau hyfforddwr sydd yn gymwys i gyflwyno hyfforddiant TIS ysgol gyfan yn y Gymraeg.
- Dros y misoedd diwethaf, mae'r YCG wedi cyflawni statws ymarferydd TIS ac wedi plethu eu sgiliau a'u gwybodaeth â'u rôl cefnogi ysgolion.

8. YMGYSYLLTU Â CHYMHEIRIAID

Mae'r cymorth i ysgolion unigol gan GwE yn parhau ac yn cryfhau drwy'r cynghreiriau rhwng ysgolion a'r Rhaglen

Partneriaeth sy'n adlewyrchu eu prosesau cyfoethogi ansawdd.

Cyn y pandemig COVID, cytunwyd ar set ranbarthol o egwyddorion ar gyfer ymgysylltu â chymheiriaid. I'r pwrpas hwn, rhannwyd model adolygu cymheiriaid (sef y Rhaglen Partneriaeth Ysgolion [SPP]) â rhanddeiliaid, a gymeradwywyd gan y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor.

Darparwyd hyfforddiant a chymorth cyson i holl YCG GwE ar adolygu cymheiriaid, hwyluso, mentora a hyfforddi. Erbyn mis Mawrth 2022, mae 29 YCG wedi'u hyfforddi i fod yn adolygwyr cymheiriaid a hwyluswyr gwelliant fel rhan o'r RhPY. Cafodd holl staff GwE hyfforddiant adnewyddu ar y Rhaglen ar 17 Medi, 2021. Ar 4 Hydref 2021, hyfforddwyd 13 YCG i gyflwyno'r rhaglen, ac yn sgil rhaglen o arsylwi hyfforddiant gallant bellach gyflwyno hyfforddiant RhPY (SPP) i ysgolion a chlystyrau. Golyga hyn, erbyn mis Mawrth 2022, bod gan 21 YCG y gallu i gyflwyno'r Rhaglen yn llwyddiannus.

Erbyn mis Mawrth 2022, mae 18 clwstwr/cynghrair (105 ysgol) wedi cael hyfforddiant SPP, ac maent eisoes wedi cynnal adolygiad gan gymheiriaid, neu wrthi'n paratoi ar gyfer hynny yn ystod tymor yr Haf/dechrau tymor yr Hydref, 2022. Hyfforddwyd cant a chwe deg un o Benaethiaid/uwch arweinwyr i fod yn adolygwyr cymheiriaid ar draws y rhanbarth. Hyfforddwyd cant a phum deg pedwar o uwch arweinwyr/arweinwyr canol ac athrawon hyfedr i fod yn 'hwyluswyr gwelliant'. Fel hyn, bu modd i arweinwyr ac athrawon elwa o addysg broffesiynol o safon uchel a bydd yn cyfrannu at wella capasiti arweinyddol ar draws y rhanbarth. Cafodd yr haen gyntaf o ysgolion a chlystyrau cynradd sydd yn rhan o'r Rhaglen hyfforddiant ar ddechrau tymor yr Haf, 2021. Oherwydd effaith y pandemig, cynigiwyd hyfforddiant ychwanegol i'r ysgolion hynny hyfforddi staff ychwanegol a chodi eu capasiti i gwblhau'r gwaith ym mis Ionawr 2022. Cyflwynwyd yr hyfforddiant diweddaraf i ysgolion/clystyrau uwchradd sydd yn rhan o'r Rhaglen yn ystod mis Mawrth 2022. Cwblhaodd bob ysgol arbennig yn y rhanbarth yr hyfforddiant llawn yn ystod tymor yr Haf, 2021.

Mae rhaglen ar gael sydd yn cynnig hyfforddiant ar y Rhaglen i'r 407 o ysgolion yn y rhanbarth a'r Unedau Cyfeirio. Bwriedir hyfforddi tua 15 o glystyrau pob tymor yn ystod blwyddyn academiaidd 2021-22, ac yn 2022-23. Bydd y Rhaglen yn cyd-fynd â gwaith ar ddatblygu'r cwricwlwm newydd er mwyn cefnogi ysgolion a chlystyrau i arfarnu eu cynnydd wrth weithredu'r daith ddiwygio. I'r pwrpas hwn, lluniwyd cyfres o gwestiynau myfyrio gyda phwyslais ar y daith ddiwygio, i gyd-fynd â'r broses gymheiriaid.

Ym mis Medi 2021, gofynnwyd i ysgolion a chlystyrau fynegi diddordeb mewn cymryd rhan mewn hyfforddiant ar y Rhaglen Partneriaeth Ysgolion. Mynegodd gyfanswm o 33 o glystyrau ar draws y rhanbarth ddiddordeb, oedd yn cynnwys 193 o ysgolion rhanbarthol. Yn ystod mis Mawrth 2022, cafodd 33 o ysgolion hyfforddiant a threfnwyd i weddill y clystyrau gael hyfforddiant yn ystod tymor yr Haf/Hydref 2022. Nodwyd tri chlwstwr/chynghrair i gael eu cynnwys mewn astudiaeth achos ar ymchwil i effaith y Rhaglen yn 2022-23.

9. MATERION BUSNES

DATBLYGU STAFF

Mae cysondeb ac ansawdd yr her a'r cymorth i ysgolion yn dda. Mae hyfforddiant, cymorth a thrafodaethau cyson yn sicrhau bod gwybodaeth a dealltwriaeth Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant o ddatblygiadau cenedlaethol a lleol, a goblygiadau hyn i'w rôl, yn dda.

Mae prosesau Sicrhau Ansawdd yn parhau i ddatblygu ac esblygu yn unol â datblygiadau ac egwyddorion cenedlaethol. Cyflëir negeseuon a gwybodaeth yn glir ac yn rheolaidd i bob gweithiwr. Cynigir rhaglenni cefnogaeth generig, pwrpasol ac effeithiol. Mae cyfarfodydd tîm llawn a sector yn cynnig cyfleoedd rheolaidd i gydweithio, ymgynghori a chyfrannu at drafodaethau a phenderfyniadau yn ymwneud â chyfeiriad gwaith GwE yn ystod cyfnod o newid sylweddol.

RHEOLI PERFFORMIAD AC ATEBOLRWYDD

Mae'r fframwaith atebolrwydd clir a grymus yn gryfder allweddol yn GwE. Mae cynlluniau busnes manwl ar bob lefel o gynllunio yn mynd i'r afael â phob agwedd ar waith GwE ac yn nodi'n glir cyfraniad y gwasanaeth at yr agenda trawsnewid. Yn y cynlluniau, ceir meini prawf llwyddiant clir a cherrig milltir ar gyfer cyflawni'r amcanion hynny.

Ceir trefniadau hunan arfarnu manwl. Adolygir y cynlluniau pob chwarter, ble arfarnir cynnydd ac effaith. Mae staff, ar bob lefel, yn llawn ddeall eu cyfrifoldeb dros welliant parhaus ac atebolrwydd.

Mae gan bob Awdurdod Lleol gynllun busnes manwl sydd wedi'i gytuno rhwng y pennaeth gwasanaeth a'r ymgynghorydd craidd. Caiff cynnydd tuag at gyflawni'r deilliannau cytûn, ar lefel awdurdod lleol, ei fonitro pob chwarter a'i drafod yn rheolaidd mewn cyfarfodydd rhwng yr ymgynghorydd arweiniol a'r Awdurdod Lleol. Caiff materion parhaus eu cyfeirio at Uwch Arweinwyr GwE yn amserol.

Mae hunan arfarnu yn nodwedd gref yn GwE ac mae'r broses hunan arfarnu yn un gylchol a pharhaus. Rhoddir pwys mawr ar atebolrwydd ac adolygu parhaus, ac mae pwyslais cyson ar gynnydd yn unol â'r blaenoriaethau. O ganlyniad, mae arweinwyr GwE yn adnabod, yn fanwl gywir, meysydd ble mae perfformiad yn dda, a meysydd sydd angen eu datblygu neu ble mae elfen o risg o ran gwella'r profiadau a'r deilliannau addysgol i ddysgwyr.

GWERTH AM ARIAN

Mae gan y consortiwm brosesau rheolaeth ariannol effeithiol ar waith. Mae cyfathrebu ac ymgynghori ynghylch trefniadau ariannol yn effeithiol, gyda staff GwE, yr awdurdod lleol lletyol a'r Cyd-Bwyllgor yn adolygu'r cyllid craidd a'r gwariant grant yn rheolaidd.

Mae dadansoddiad ariannol cadarn yn sail i gyflawni'r cynllun busnes. Mae cynllun ariannol tymor canolig a chynllun gweithlu yn cyd-fynd â'r cynllun busnes. Drwy ddefnyddio data yn gynyddol effeithiol i adnabod blaenoriaethau allweddol, cryfheir y cyswllt rhwng y broses cyn-llunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol gan fod y ffrydiau gwaith sy'n sail i'r cyn-llun busnes yn nodi'n glir yr adnoddau i'w defnyddio.

Lluniwyd fframwaith ffurfiol i asesu'r gwerth am arian ehangach a ddarperir gan GwE. Mae'r farn bellach yn gyson ar draws yr holl randdeiliaid ar sut y gellir mesur gwerth am arian gweithgareddau GwE o fewn strwythur ac amcanion y cynllun busnes.

COFRESTR RISG

Mae trefniadau trylwyr a chynhwysfawr ar waith i adnabod a rheoli, yn fanwl gywir, risgiau ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'r gofrestr risg yn ddogfen fyw, a chaiff ei diweddarau'n gyson i adnabod risgiau sy'n cynyddu, neu risgiau na fernir sy'n lefel uchel mwyach. Fe'i hadolygir pob mis mewn cyfarfod uwch arweinyddol a bydd y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-Bwyllgor yn adolygu'r gofrestr pob chwarter.

Trwy reoli'r risgiau i'r rhanbarth yn effeithiol, gall GwE gefnogi amcanion y rhanbarth, gwneud defnydd effeithiol o adnoddau a chyflawni'r deilliannau yn ôl y bwriad.

10. BLAENORIAETHAU CYNLLUN BUSNES 2022-2023

Mae'r blaenoriaethau rhanbarthol a'r meysydd ar gyfer gwelliant wedi'u gwreiddio'n gadarn ar ganfyddiadau ein prosesau hunan arfarnu mewnol, adolygiadau allanol o'n harferion presennol a chyfeiriad ein taith, a thrwy ymgynghori â Phenaethiaid a'r Awdurdodau Lleol. Rhydd y Cynllun Busnes sylw hefyd i flaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru a'r Awdurdodau Lleol, sydd o fewn cylch gorchwyl GwE.

Yn ogystal, bydd GwE yn gweithio mewn partneriaeth gydag Awdurdodau Lleol i gefnogi blaenoriaethau lleol ychwanegol, fel bo'n briodol. Rhydd ystyriaeth hefyd i safbwyntiau a blaenoriaethau partneriaid haen ganol eraill

fel Estyn, Cymwysterau Cymru, CBAC, yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol (NAEL), Addysg Gychwynnol Athrawon (AGG) a Chyngor y Gweithlu Addysg.

Mae ein blaenoriaethau yn gyfuniad o wella darpariaeth, arweinyddiaeth a deilliannau mewn ysgolion, yn ogystal â chyflawni'r daith ddiwygio. O ran y daith ddiwygio, rydym wedi gweithredu'n integredig ym mhob agwedd ar ein gwaith o'r cychwyn cyntaf. Ni all yr un elfen o'r daith ddiwygio fod ar wahân. Fe'i hystyrir o safbwynt anghenion dysgwyr a gwaelodlin ysgolion a chlystyrau unigol i fod yn cyflawni newid yn unol â disgwyliadau cytûn.

Mae GwE wedi annog ysgolion i gydweithio drwy rannu arferion a chyd-lunio meysydd sydd angen eu gwella a heriau'r daith ddiwygio. Rydym wedi buddsoddi mewn amrywiol fodolau clwstwr ac wedi annog ysgolion i ganfod ystod o bartneriaid priodol i gyflawni gwelliannau a newidiadau. Mae'r rhanbarth hefyd wedi edrych tuag allan am arferion da o ran adnabod modelau adolygu effeithiol gan gymheiriaid, yn ogystal ag annog ein hysgolion i ddatblygu ac esblygu eu harferion eu hunain. Cred GwE y dylai gwaith ymgysylltu â chymheiriaid gyd-fynd â'r dimensiynau a nodir yng nghyhoeddiad yr OECD 'What Makes a School a Learning Organisation'.

Rydym yn canolbwyntio ar gefnogi ac ar feithrin capasiti ar gyfer system sy'n hunan wella.

'Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant' yw Ymgynghorwyr Her bellach, ac mae hyn yn fwy na newid mewn enw yn unig - mae'n arwydd o benderfyniad i feithrin ymddiriedaeth gyda rhanddeiliaid allweddol a symud oddi wrth ddull 'o'r brig i lawr' o wella ysgolion, gan ddatblygu, yn hytrach, strategaeth fwy hir dymor, cefnogol a chynaliadwy.

Ar y cyd â rhanddeiliaid, mae GwE wedi datblygu strategaeth gefnogol a chynaliadwy yn yr hirdymor sydd yn llwyddo i feithrin capasiti ar draws y rhanbarth i wynebu heriau y diwygio ehangach. Mae'r dull gweithredu integredig hwn wedi canolbwyntio ar ddatblygu cyfleoedd cydweithredol ar draws clystyrau o ysgolion. Er mwyn cefnogi ysgolion ymhellach, mae GwE wedi datblygu'r cysyniad o greu cerrig milltir tymhorol drwy system rheoli gwybodaeth G6. Mae'r rhain oll yn rhoi cyfle i bob ysgol fyfyr. Mae gweithgarwch ac effaith hyn yn cael ei rannu, a chaiff y camau nesaf eu hadnabod drwy drafodaeth broffesiynol barhaus efo YCG.

Bydd Dysgu Proffesiynol yn ganolog i sicrhau bod gan holl staff ysgolion yr wybodaeth broffesiynol a'r sgiliau i gyflawni'r diwygiadau addysg sydd yn mynd rhagddynt yng Nghymru. O ystyried disgwyliadau'r system a gweithio ar y cyd â phartneriaid, adnabuwyd fframwaith pendant ar gyfer themâu dysgu proffesiynol i ymarferwyr mewn ysgolion.

Dyma ein blaenoriaethau strategol ar gyfer gwelliant yn 2022-2023:

EIN HAMCANION STRATEGOL

- 1. Cwricwlwm ac Asesu** - Cefnogi cwricwlwm cenedlaethol ble mae tegwch a rhagoriaeth yn ganolog ac sydd yn gosod safonau uchel i bob dysgwr
- 2. Datblygu proffesiwn addysg o safon uchel** - gwella'r dysgu a'r addysgu yn ein hysgolion
- 3. Arweinyddiaeth** - cefnogi arweinwyr ysbrydoledig sy'n cydweithio i godi safonau. Cynnwys darpar arweinwyr a rhwydweithiau proffesiynol
- 4. Ysgolion cryf a chynhwysol** yn ymroi i ragoriaeth, tegwch a llesiant
- 5. Cefnogi system sy'n hunan wella** - cefnogi system ble mae gan y proffesiwn addysg y sgiliau, y gallu a'r capasiti i ddysgu a gwella eu harferion yn gyson
- 6. Busnes** - sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.

Y pedwar diben a nodir yn y Cwricwlwm i Gymru ddylai fod y man cychwyn a'r uchelgais i ysgolion wrth iddynt

baratoi i ddylunio'r cwricwlwm newydd a chefnogi eu dysgwyr i fod yn:

- Ddysgwyr uchelgeisiol, galluog sydd yn barod i ddysgu drwy gydol eu hoes
- Cyfranwyr mentrus, creadigol sydd yn barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith;
- Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sydd yn barod i fod yn ddinasyddion i Gymru a'r byd;
- Unigolion iach, hyderus sydd yn barod i fyw gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Bwriad ein blaenoriaethau rhanbarthol ar gyfer gwelliant yn 2022-2023 a amlinellir isod yw cefnogi ysgolion wrth iddynt weithio tuag at y pedwar diben (Atodiad 6 - Cynllun Busnes Rhanbarthol GwE 2022-2023).

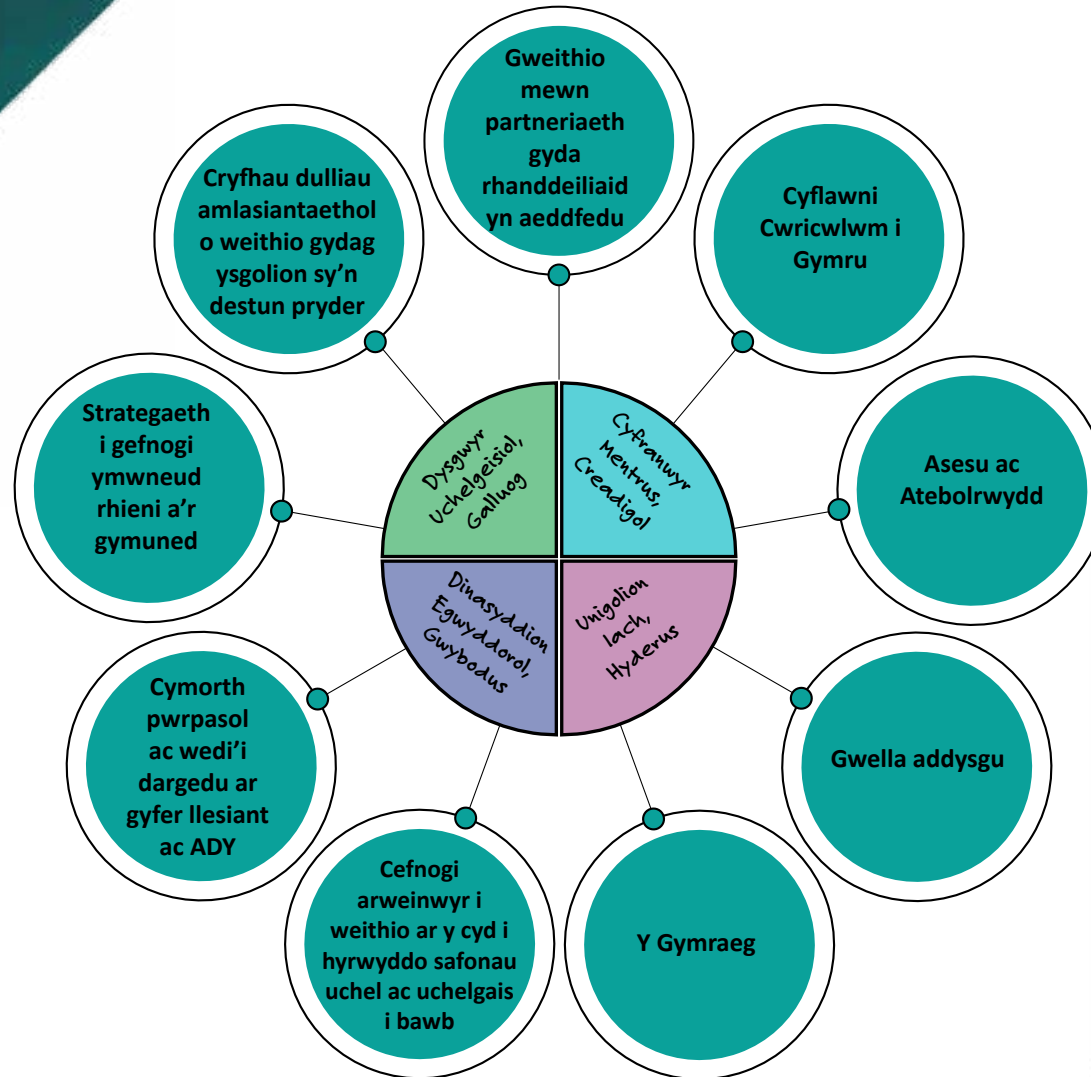
Cefnogir y blaenoriaethau hyn gan gynlluniau manwl y gwasanaeth, sydd yn amlinellu sut a phryd y bydd pob blaenoriaeth yn cael ei chyflawni ac yn gosod disgwyliadau o ran y camau nesaf wrth gyflawni'r daith ddiwygio. Hefyd, mae gan bob Awdurdod Lleol gynllun busnes manwl y cytunwyd arno rhwng y pennaeth gwasanaeth a'r ymgynghorydd craidd.

EIN BLAENORIAETHAU LEFEL UCHEL AM 2022-2023

DYSGU PROFFESIYNOL

PWYNTIAU
CYNNYDD

Cydweithredu

Sefydliad sy'n Dysgu

Cyfoethogi Ansawdd

Datblygu
arweinyddiaeth a
chefnogi llesiant y
gweithlu

CYFOETHOGI

Cydweithio • Dysgu • Llwyddo

- 0300 500 8087
- post@gwegogledd.cymru
- www.GwEGogledd.Cymru
- [@GwEGogleddCymru](https://twitter.com/GwEGogleddCymru)

